

Forfatter: Blicher, Steen Steensen

Titel: Juleferierne

Citation: Blicher, Steen Steensen: "Juleferierne", i Blicher, Steen Steensen: *Udvalgte værker*, Gyldendal, 1982-83, s. 41. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/text/adl-texts-blich05-shoot-workid57186.pdf> (tilgået 20. april 2024)

Anvendt udgave: Udvalgte værker

Juleferierne

1. Sneefog

Tredive Aar gammel fik jeg Rectoratet i en jydsk Kjøbstad. Jeg tiltraadte mit Embede ved Paasketid, og dog var jeg til Julen endnu ikke givt - ej engang forlovet. Det kunde være mig vanskeligt nok at forklare et saadant Underværk, der var saa meget større, som jeg ej allene dyrkede de alvorlige Muser, men tillige var en nidkjer Offerpræst i deres muntre Søstres *Thalias*, *Terpsichores* og *Euterpes* Templer. Uden Mythologie: jeg var første Violin i alle Concerter, første Elsker paa vort Privattheater; og det var en almindelig Mening blandt alle Stadens unge Damer, at det aldrig havde den rigtige Art med Figaro og Molinasco, naar Rectoren ikke førte dem op.

Julen var forhaanden. Jeg havde roet mig til et Par Ugers otium, da jeg i dette Tidsløb tænkte at fuldende min Doctordisputats "om de Gamles selskabelige Forlystelser." Men uventet indbødes jeg til at deeltage i de *Nyeres*. Kammerraad *Hansen* (jeg giver ham dette Navn, fordi saa mange bære det, og jeg er en Hader af de mystiske**, der saa ubehageligt standse Læsningen) fra *Ulvedal*, som havde en Søn i Skolen, kom for at hente Denne hjem, og trængte med saa godmodig Heftighed ind paa mig om at gjøre Følgeskab, at jeg omsider indvilgede paa det Vilkaar, at vorde befordret hjem, saasart jeg ønskede det. Mod det mulige Tilfælde, at Tiden stundom kunde vorde mig lang, forsynede jeg mig med en Duodezudgave af gamle *Gellert*.

Saasart jeg havde indvilget, sagde Kammerraaden: "Monstro vi ikke kunde faae Conrectoren lokket med?" "Og alle Hørerne, Fader!" lagde Sønnen til. Dette Indfald blev strax sat iværk; og da jeg, efter Begjæring, anvendte mine bona officia, fik vi Ja hos dem Alle, undtagen hos Tredie-Lectiehørereren, der ikke befandt sig vel. Men førend jeg begynder paa Fortællingen om vor Udflugt til *Ulvedal*, troer jeg at borde give et Skyggerids af disse mine Medlærere, der 42 Alle vare ugifte som jeg selv; men forresten ikke lignede hinanden i nogen Ting.

Conrectoren havde været givt; men nu i mange Aar Enkemand og barnløs, levede han temmelig stille med en gammel Søster, som bestyrede hans lille Huusholdning. Han var en Mand af sunde og gode Grundsætninger, bestemt Caracteer og fast Villie; alvorlig og dog blid i sit Væsen; en fortrinlig Skolemand baade som Lærer og Opdrager, og fuldkommen grundig i de Videnskaber, han over et Qvartseculum havde foredraget, nemlig Latin og Græsk. Disse Sprogs classiske Forfattere vare hans kjereste Omgangsvener; fremfor Alle *Horats*, hvem han kunde udenad og citerede ved alle Lejligheder. I hans ensformige Liv fandt kun den ene Afvexling Sted: at han hver Søndagaften spillede Toccategli med Femtelectiehørereren. Ogsaa her brugte han sin egen antike Terminologie. *Hukken* for Exempel kaldte han bestandig Primipilus, *Marschen* hedte hiberna, og naar han *gik over*, glemte han aldrig at sige: *jacta est alea*, jeg gaaer over Rubicon."

Hans nu nævnte Modstander ved Brætspillet, hvem vi herefter ville kalde *Qvintus*, var, da jeg lærte at kjende ham, paa Alder med Conrectoren - en Mand paa Tredsindstyve, stor, fiirskaaren, og begavet med en Jernconstitution. Hans Ansigt var i Forhold til Kroppen stort, farveløst og barsk, uden mindste Udtryk af nogensomhelst Sindsbevægelse - ei engang Vrede. Der er et Ordsprog: "at Man ikke kan see Folk længere end til Tænderne;" men ham kunde Man ej engang see saa langt; thi den store Overlæbe hang altid ned over Underlæben - endog naar han spiste - og Ingen havde nogensinde seet ham smile. Naar han lo, da hørtes blot enkelte hule Stød eller Drøn, der ikke gjorde mindste Forandring i hans alvorlige Aasyn. Han beherskedes kun af een - jeg kan ikke sige Lidenskab - men Tilbøjelighed, den at samle Penge; hvorfor han ej heller nænnede at spise sig mæt, undtagen ved Andres Bord, hvor han da rigtignok tog dygtigt til sig. Men brugte han Munden flittig ved Bordet, da lod han den og hvile igjen paa alle andre Tider. Aldrig tiltalte han Nogen først; han holdt sig blot til Svar, og Disse aldeles i *Laconernes* Smag. Kun paa Skolen anvendte han sine overordentlig kraftfulde Taleorganer. Han var ingen daarlig Lærer; kun havde han en egen Maneer, den han fulgte saa nøje som et Ritual. Til de Bøger, han tydede, havde han nemlig en dobbelt Oversættelse, en *bunden* og en *frie*, og 43 44 kan jeg ikke nægte, at jo den Sidste ofte steg til Tøjleløshed. Saaledes erindrer jeg blandt Andet, een af de første Dage jeg var paa Skolen, at have hørt ham gjennemgaae en Scene hos *Terents*, hvor der forekommer den Sats: "ira amantium amoris est integratio." Da Disciplen havde oversat ligefrem "De Eiskendes Vrede er Kjerligheds Fornyse" raabte han "frit!" Disciplen begyndte: "Naar Kjerester skjændes -" "De æ Løun din Slubbet!" tordnede han (hans frie Oversættelse var gjerne reen jydsk) "det hedder: Naar Katteren ryues etc." - De skjelske Drengelode ofte som om de ikke huskede hans Travestering, for at faae ham selv til at komme frem med den. Naar hele Klassen da gav sig til at lee, blev

han slet ikke vred, men seconderede vel endog med et hult "hø hø hø!" Han skulde virkelig ikke været ilde lidt af dem, naar han blot havde været mindre gjerrig, og tillige hvad Man her i Provindsen kalder mindre *nærig*. Naar Qvintanerne kom fra deres Hjem efter Ferierne, maatte de derfor stedse mælde sig hos ham; men den der kom tomhændet, blev ikke vel modtaget: "har Du ellers intet Bud til mig fra din Mo'er?" spurgte han, naar Disciplen ikke mindede sig selv. "Nej!" - "Har hun slet intet Smør flyet dig med?" - "Nej!" - "Ingen Ost?" - "Nej!" - "Heller ingen Kyllinger?" - "Nej!" - "Go din Vej! din douen Slog!" brummede han da. "Jeg gider ikke sit dæ for mine Øun." Denne hans Nærighed var saa meget lumpnere, som han gjerne solgte de Naturalier, der bleve ham forærede, og kun fortærede det der var i lav Torvepriis. Hans Klædedragt svarte til hans Levemaade: den daglige bestod af en bruunguul Enspænderfrakke, ditto Knæbuxer, og lange stive Støvler - af hans Vest saae man ligesaalidt som af hans Tænder. Hans sorte Halsklæde faldt lidt i det Brunrøde, og hans Pidskeparryk i det Rødgule; thi den fik kun Pudder til de trende Højtider, samt de to Gange han aarlig communicerede; ved hvilke Lejligheder ogsaa hans ældgamle sorte Klæder kom for en Dag.

Qvartus var næsten i alle Henseender det Modsatte af *Qvintus*. Lille, spinkel og væver havde han endnu i sit fyrretyvende Aar meget tilbage af yngre Dages Penhed og Bestræbelse for at behage Damerne; hvorvel han i denne Sidste bestandig synes at have været uheldig; i det mindste var han aldrig med nogen Pigelil kommen saa langt som til Brudeskammelen.

Da Venus var ham saa ugunstig, havde han begivet sig i Tjeneste hos den Gud, der trøster saa mangen ulykkelig Elsker og Ægtemand. 45 Dog var han, paa den Tid jeg lærte at kjende ham, endnu ikke hvad man kalder reent forfalden, men pimpede kun saa smaat. Disciplene, som snarere end alle Andre opdage en Lærers Fejl og Svagheder, vare og her de Første, som mærkede den gode *Qvartus's* jevnlige Libationer til Fader Evan; idet han nemlig under Læretimerne flere Gange gjorde sig Ærinder ind paa sit Værelse, snart efter et Lommeklæde, snart efter en Bog, og saadant mere. En anden Skrøbelighed, af hvilken Mange benyttede sig, for at have Smaaløjer med ham, var Denne at han gjerne prælede af sin fordums, endnu ej ganske opgivne Lykke hos Damerne; hvorfor han og skar hele Kjønnet over een Kam. Da denne hans Grille ikke var nogen Hemmelighed, kan Man nok forestille sig, at han ej allene blandt Mandfolk, men og i Dameselskab ofte maatte holde Lyset. De skjelmske Piger stræbte da, ved et under saadanne Omstændigheder ganske uskyldigt Coqvetterie, at bestyrke ham end mere i Indbildingen om hans egen Uimodstaaelighed.

Om *Tertius* kan jeg fatte mig kort. Han var eet af disse Dosingmennesker, som mangle Selvstændighed eller selvegen Karacteer, og antage derfor, ligesom visse Dyr, Farven af de dem nærmest omgivende. Han var - efter Verdens Dom - "*et godt Menneske*," fordi han gjorde intet *Ondt* (i activisk Bemærkelse), fordi han saavidt muligt føjede sig efter Alle; fordi han aldrig modsagde Nogen, og fordi han gjorde Alting med, og Alting middelmaadigt - eller i det højeste kun temmelig godt. Han var en temmelig god Lærer, en middelmaadig Musicus, dansede temmelig godt og spillede middelmaadigt Lombre. Han var paa Alder med mig, skjøndt hans jevne, aldeles ulidenskabelige Væsen lod Mange antage ham for ældre, hvilken Formodning desuden bestyrkedes af hans mørke Haar og stærke Skjæg. - Saaledes kjender vel Læseren nu temmelig godt det lærde Selskab, der havde besluttet at tilbringe Julen paa Ulvedal: Jeg, fordi jeg ikke kunde imodstaae en gjestfri Mands hjerteligmeente Overtalelser; Conrectoren fordi han ikke kunde imodstaae mine; *Qvintus*, fordi han ventede at leve godt paa en Andens Bekostning; *Qvartus*, fordi han ventede gode Drikkevare og Dameselskab; og *Tertius*, fordi - alle vi Andre vilde derud.

Det blev henimod Aften, inden vi kom afsted. I Kammerraadens Kane, som rummede kun to Personer, sad han og jeg; han selv var Kudsk, hans Søn sad bag paa. Slæden, som fulgte os, førte de fire andre Lærere. Det havde hele Dagen været stille graat Vejr; men ved 46 vor Udkjørsel af Byen begyndte en Sydostvind at rejse sig, og oprøre den løse Snee, der syntes at dampe som en fiin Røg hen ad Digekammen paa den indgrøvtede Vej; dog haabede Kammerraaden at lange de to Mile til Ulvedal uden Hindringer, da Hestene vare raske og Vejen ham velbekjendt.

Vi *smurte dygtig paa*, som det hedder her i Provindsen, men snart begyndte det ogsaa at snee ovenfra, under stedse tiltagende Blæst; og neppe vare vi komne en halv Miil frem, førend *Himmel og Jord stode i eet* - Alt var hvidt baade foroven og forneden. - Det var førstegang i mit Liv, at jeg befandt mig til vild Mark i et ret alvorligt Snefog. Ubevandt altsaa baade med Besværlighederne og med Faren forlystede jeg mig over Uvejret, som Barnet over en Ildebrand, som Ossians Carthon, der han fortæller om sin Fædreborgs Ødelæggelse: "Røghvirvlerne" siger han, "frydede mine Øjne; jeg vidste ikke, hvi Kvinderne græd." Ogsaa mig frydede disse Snehvirler, der indhyllede os som i en tæt Skye; heller ikke jeg vidste en Tidlang hvi den muntre Kammerraad blev saa alvorlig og ordknap. - Endog længere hen paa Aftenen, da vor Forfatning virkelig ikke var til at skjemte med, følte jeg selv i min Frygt, en vis lønlig - maaskee jeg tør kalde den romantisk Lyst, som ofte udspringer af Faren, naar Denne just ikke truer med uundgaaelig Undergang. Jeg forestilte mig, at jeg var paa Havet i en forrygende Storm, Kjørselen lignede temmelig en Sejlad: Kanen slingrede, dukkede op og ned som et Skib mellem oprørte Bølger; og dens Spor udslettedes ligesaasnart. Her, tænkte jeg, have vi da en femte "usporlig Vej," som billigen kan føjes til "Ørnens Vej i Luften - Slangens Vej i Bjergene - Skibets Vej i Havet - og en Mands Vej til en Kvinde". Men hvorledes skulde Salomon falde paa "Kanens Vej i Snefog?"

Vi kunde nu vel have været undervejs en halvanden Time, og borde altsaa med den hurtige Kjørsel snart været ved Maalet, da Kammerraaden holdt, for at raadføre sig med sin Kudsk om Vejen; paa Herrens Tilraab kjørte Denne tæt hen til Siden af os, og bejaede Herrens Yttring, "om det ikke var fejl?" Til derpaa følgende Bebrejdelse svarte han: "at han havde stolet paa sin Husbond." - Der hvor vi standsede var Læe, og foran os kunde vi gjennem Snedampen skimte noget mørkt som en Bakke eller et Huus. Kudskens blev skicket hen for at undersøge denne Gjenstand.

Vi Passagerer tog os denne Hændelse endnu temmelig let. Conrectoren 47 var den Første som aabnede Samtalen med at declamere et Par latinske Vers af Ovid, der beskriver Vinteren ved det sorte Hav; hvortil *Qvartus* bemærkede: "at Digteren neppe havde følt Kulden bedre end han, og at en Kakkellovn eller noget andet Varmt var en ønskelig Ting." Disciplen forstod strax hans Mening, sprang hen til Slæden, og fremtog da en Flaske med Spiritus i, af hvilken vi Alle, paa Conrectoren nær fik os en Slurk. Imidlertid kom Kudskens tilbage, og berettede: at vi befandt os ved Kanten af en Skov - hvis Navn jeg ikke mindes - en Fjerdingmiil fra Ulvedal, og at han snart skulde finde hjem. Han kjørte nu foran med Slæden.

Det ophørte lidt efter lidt at snee ovenfra. Blæsten lod til at have sagtnet sig; vi hørte kun en dump Susen i den formeentlige Skov. Og da vi dertil havde fuldkommen Lye af den, vare vi veltilmode i Haabet om snart at komme under gjæstfri Tag. Dette Haab skulde ikke saa meget snart opfyldes: vi kjørte og kjørte, men der kom ingen Ulvedal. Efter en god halv Times Fart over en temmelig ujevn Bund, hvor vi tidt vare nærved at vælte, standsede Kudskens med den trøstelige Erklæring: "at han ikke vidste hvor han var." Eventyret, som hidtil for sin Nyheds Skyld havde moret mig, begyndte nu at vorde lidt betænkeligt. Kammerraaden bandte sin Kudsk, Kudskens sine Heste; men min Conrector trøstede os med et "sodales! et hæc meminisse juvabit,"* og den stakkels *Qvartus* trøstede sig selv med nok en Taar af Flasken. I det samme opdagede Kudskens Sporet af en Slæde foran os. Vi besluttede at følge det, i sikker Forventning inden kort Tid at naae een eller anden menneskelig Vaaning. - Vi kjørte og kjørte, og see! jo længere, jo mere banet blev Vejen. Vi kjørte atter i glad Forundring over det stærke Slag; men - endnu saae vi hverken Huus eller Bye; det var ubegribeligt. Omsider øjnede vi noget Sort tæt forud. Kudskens gaaer derhen, og seer at det er eet af hans egne Hestedækkener. Det fandt sig da at vi over en Time havde kjørt rundt i vort eget Spor! og at vi netop vare der hvor vi første Gang gjorde Holdt. Det var ingen Spøg meer, Kammerraaden tog til at skjænde paa sig selv, beklage os, og gjøre Undskyldninger, medens Kudskens atter recognoscerede. Han kom snart tilbage, og glædede os nu med den visse Underretning, at vi vare ikke langt fra Huus, da han havde* 48 opdaget et Lys, som han ganske bestemt forsikkrede, ikke var nogen Lygtemand. Han satte sig op, drejede derhen; Kanen bagefter.

Vi giede nu hen ad en bred og lige Vej mod Lyset, der snart delte sig, og saaes at skinne fra tvende Vinduer. Herren og Kudskens udtømte sig i Gisninger over hvilket Sted det vel monne være, da der syntes at staae levende Gjerde paa begge Sider af Vejen. Nu standsede Hestene lige tæt ved Huset; Lyset bevægedes hurtigt derinde, og forsvandt; men næsten i samme Øjeblik aabnedes en Dør med stor Allarm, og fra den lød et barskt "Hvem der?" "Vildfarende Folk" svarte Kammerraaden, "vær saa god at sige os, hvor vi ere." "Gud bevar os! Hr. Kammerraad!" lød det igjen, "hvorfor kommer de igjennem Haugen?" - "Hvad for en Hauge?" spurgte Denne. "Ih! Haugen! deres egen Hauge" lød Svaret. Og saaledes fandt det sig da, at vi paa en Snedrive vare komne over Haugediget ned ad en bred Gang, der var indsluttet af Avnbøghækker, og holdt nu udenfor Haugestuedøren. Under Spøg og Latter ilede vi ind i Huset, hvor vi modtoges af Forvalteren - som der først raabte os an - af Fruen og hendes tvende Døttre, der ventede paa os med en dygtig Natter. Og visselig! vi behøvede ikke at nødes; en Gaas og en Hare beholdt ikke andet end Skrogene tilbage; især blev Gaasebrystet under *Qvintus's* Hænder og Tænder saa godt skeletteret, at Husets yngste Søn erklærede det uden videre Behandling, tjenligt til en Springgaas. Da Værtinden ikke havde belavet sig paa saa mange Gjæster, og slet ikke paa Nogen saa graadig som *Qvintus*, maatte kold Kjøkken erstatte det Manglende. Da alles Madlyst omsider var stillet, begyndte hun først af spørge om Aarsagen til vor lange Udeblivelse og underlige Ankomst gjennem Haugen; men Søvnens indfandt sig saa hastig oven paa Maaltidet, at Ingen svarte uden Conrector, der i en snøvlende og slæbende Tone sagde; "infandum regina jubes renovare dolorem"* Frue *Hansen* gjorde store Øjne til dette latinske Vers; men hendes Mand, der var studeret, sagde leende: "Det er saameget paa dansk som, vi længes Allesammen efter Sengen, imorgen skal vi fortælle dig det Hele." *Qvintus* udstødte nogle hule Lattertoner og erklærede dette for en fri men heldig Oversættelse; hvorpaa han rejste sig; vi Andre ligesaa. - Et Kvarteer derefter laa jeg begravet i Søvn og Edderduun.

* - 49

2. Klapjagt

Da jeg næste Morgen aabnede mine Øjne, faldt de lige paa vor muntre Vært, der stod foran min Seng iført en grøn Frakke kantet med Pelsværk, en lodden Hue paa Hovedet, og med Vandstøvler op over Knæerne. "Min Søn har fortalt mig" sagde han, "at De er Jæger; jeg har derfor gjort Anstalt til en ordentlig Klapjagt. Vejret kan ikke være bedre; men Dagen er kort, derfor maae De undskylde, at jeg purrer Dem." - "Au! jeg er bange jeg vækker den gamle Mand," vedblev han med dæmpet Røst, og vendte sig om til den anden Seng, hvori Conrectoren laa. Men Denne var allerede vaagen; han slog Omhænget tilside og sagde: "Leporem venator ut alta sectetur in nive - mane surgit."* - Kammerraaden lo, og efterat have paamindet mig endnu engang om Vigtigheden af Tidens lagttagelse, gjorde han Plads for Tjeneren, der kom med The og Caffé.

Det varede ikke længe inden jeg fuldtpaaklædt til Jagten forenede mig med det øvrige Selskab ved Frokostbordet, hvor jeg af mine Medlærere kun forefandt Tredielectiehøreren - som gjorde Alting med. Alle de Andre vare mig ubekjendte; men jeg erfarede snart, at her gaves Officierer og Præster, Herremænd og Bønder, ja saagar en Degn, der tillige viste sig som Lyseholder for Samfundet, hvorvel han sved adskillige ved sine ofte bidende Svar. Min Sidemand, en velfodret Pranger og Selvejer, sagde, da jeg nedslog mig, med et Blik til Krudtmaalet i mit Knaphul: "a tænkt ikki te di Lærde -" (det var denne velfornemme Mands Talebrug, at han næsten aldrig fuldendte nogen Periode). Degnen, der herved fandt sig fornærmet, svarte for mig: "jeg har ogsaa lært Latin, og tænker dog, jeg kan see lige ud af en Bøssepipe, han veed." "Hm!" sagde Prangeren med et spodsk Smil, "naar en Hare bliver saa stor som en Stud, som saa -" Degnen, der bedre end jeg kjendte Betydningen af denne Figur, svarte ligesaa spodsk: "han har vel aldrig havt sig en *Neverkuk*? ** Kan han huske, da han faldt i Søvn ved den hule Eeg, og Mikkell lettede Bagbenet over hans Støvle - han veed?" - Her brast hele Bordet i Latter; den Snærtede holdt Miner, og lo selv med. - I saadan Tone løb Samtalen fort, indtil Jagtherren kom ind, og forkyndte os, at Klapperne vare ^{*}_{*} 50 samlede. Idet vi rejste os kom *Qvintus* og *Qvartus*, og satte sig ved det ledige Bord. Conrector kom ogsaa, men ikke for at spise: han havde sin Reisekavej paa, en Nathue under Hatten, og Stokken i Haanden. "Gud bevar os!" raabte vi Flere med een Mund, "hvor vil De hen?" "Paa Jagt!" svarte han, og stødte Stokken mod Jorden med en Mine som naar han paa Skolen raabte pax! til Disciplene, "det er den første Gang i mit Liv, det vorder vel og den Sidste. Domine confrater!" sagde han til mig, "jeg vil følge Dem, see deres underlige Gjerninger, og opflamme Dem med min Tale." Dette vakte en almindelig Latter; men Kammerraaden sagde dog: "Tal kun ikke saa højt, at Fjenden hører det!" Og derpaa stege vi i de forspændte Slæder og giede fejende afsted hen til den Skov, hvor Jagten skulde begynde.

Det var een af de Vinterdage, der, hvorvel i fuldkommen Modsætning til den smilende Sommers, i mine Øjne har en højtidelig, en - om jeg saaledes udtrykker mig ret - en hjertestyrkende Skjønhed; et stille Snefald havde senere paa Natten klædt Jorden, Skov som Mark, i pureste Hvidt. Enkelte Træstammer, Væggene i et par fjerne Bondehuse vare de eneste mørke Pletter i det uendelige Snehav, der trindtom smeltede sammen med Himmelen. Himmelen var klar og aldeles skyfrie, men Farver, glindsende, levende, som ingen Jordisk efterligner, sølverhvidt, bleggrødt, rødguult, rødblaadt, purpurrodt - eller hvorledes vi i det fattige Tungemaal søge at beskrive dem - sammensmeltede, vexlede, drevs uafladeligt og dog umærkeligt, alt som Daglyset steeg i Sydosten. I Vesten højt sad Maanen, med et lidet Indskaar i sin blege Skive; den syntes tøvende at ville kæmpe med Solen om Lysets Herredømme. Nærvæd blinkede endnu den Stjerne, som stedse ledsager Nattens Dronning, og er den Sidste der viger for Dagens. Men da denne opsteeg i sin blændende Skjønhed, flammende, funklende, af det hvide Vinterhav, jagende foran sig Morgenglandsen vidt ud over, højt op ad Himmelbuen; da dens Lueblik faldt som et oplivende Smil paa den kolde og blege Jord, der nu rødmede Hig en Brud ved Brudgommens Nærmelse; da Træernes Sølvgræne glimrede i Morgenlyset, Riimfunkerne gnistrede i den klare Luft, og tindrede som Diamanter paa de snedækkede Marker - men hvor fandtes vel den Dødelige, der ejer Ord for den sødeste, reneste af alle Glæder? vi har jo kun eet Organ baade for Glæden og Sorgen - Taaren.

Slæderne holdt ved Kanten af Skoven. I største Stilhed stege vi ud, 51 Kammerraaden, der selv satte af, anviste med Hvisken og Fingerpeeg vore Stader op igjennem en lang og dyb Dal. Min Conrector blev hos mig; men maatte finde sig i at tage Plads bag ved det Træ, foran hvilket jeg stillede mig. Jeg formanede ham endnu engang at holde sig rolig ved Synet af fremkommende Vildt; og ventede med Bøssen ved Hoften paa Signalet til Jagtens Begyndelse.

Efter et halvt Qvarteers Forløb lød kort forud til højre et Knald, saa et til venstre, og det tredie i Midten; og derpaa Klappen og banken paa Træstammerne, tilligemed den anførende Skyttes og de næstcommanderende Skovfogders Raab. - Snart viste sig en statelig Kronhjort øverst oppe paa den modstaaende Banke. Han standsede nogle Øjeblikke, saae sig tilbage, og klippede med Ørene, og derpaa sprang han i kort Gallop lige ned imod mig. Paa 10 Skridts Afstand stod han atter stille, og drejede Hovedet. Jeg holdt ham paa Halsen, og trykkede til - han faldt. Conrector stak Hovedet om til mig, og spurgte hvad det var? Jeg pegede paa Hjorten, som laae i de sidste Trækninger; "macte virtute esto!"* raabte min Secundant triumpherende. Jeg bad ham indstændig om at dæmpe sin Glæde og sin Stemme, og ladede igjen.

Bakken foran var jevnt opskydende, og temmelig bar for Træer, saa at jeg kunde oversee den hele Skydeplads lige til baade øverste og nederste Ende af Dalen. Det var et yndigt Syn for en Jæger, hvorledes Vildtet, alt som Klapperne droge frem, kom springende, humpende eller luskende hid, Raadyr, Harer og Ræve; de Sidste forsigtigt spejdende efter en sikker Gjennemgang, og hine finnende planløst hid og did,

snart farende tilbage og snart i deres blinde Frygt hurlende tæt forbi Skytterne, alt under livelig Skyden - nu en Træffer, nu en Bommer. Conrector kunde ikke bare sig for at hviske til mig naar han saae noget: "ecce! ecce!"** hvortil jeg igjen hviskede med halv Mund: "tace! tace!"*** - Endnu var intet kommen mig i passende Skudvidde. En Ræv havde længe gaaet frem og tilbage hen ad Bakkens øverste Kam. Omsider forsvandt han paa den anden Side. Strax efter forkyndte de vilde Skriig fra Klapperne, at han søgte at snige sig igjennem dem; men kort derpaa pilede han ned imod min *-* 52 anden Sidemand til højre. Denne traadte ubesindigt et par Skridt frem, og lagde an. Ræven snoede sig som en Vind - Bøssen knaldede - forbi! Nu blev han ved i Farten sidelænds hen forbi min næste Sidemand - han skjød - ogsaa forbi! Med lønlig Glæde over disse Fejlskud ventede jeg nu at Raden skulde komme til mig; men ak! alt for tidligt yttrede min Bagmand samme Forventning i et alt for lydeligt "jam ad triarios venit res."* Vips! gjorde *Mikkel* atter en Vending, og frelste sig bag ud mellem mine to Sidemænd, der ærgerlige paa sig selv, gjorde lange Halse efter Skjelmen. Jeg selv kunde ikke undertrykke et harmfuldt: "aa fy da!" men maatte dog tilsidst lee ved min Collegas Undskyldning: "jeg troede profecto ikke, at han forstod Latin."

Nu raabtes af. Skytterne samledes om den fældede Skovens Konge; og med Stolthed delte jeg deres Glæde over dette lykkelige Skud; thi et stort Dyr var paa Ulvedals Jagt en stor Sjældenhed. Herover glemtes mine Sidemænds Pudler og den stakkels Conrectors Flause; ja det øvrige skudte Smaaavildt ændsedes neppe. Den anden Saat var mager; men i den tredie var jeg saa hældig at skyde tre Ræve; hvorover jeg indhøstede hele Selskabets beundrende Lykønskninger; men meest smigrende var mig dog Herregaard-Skyttens Ytring ti] Nogle af de Andre: "det er en allerhovedes Rector; han kunde tjene for Skytte hvor det skulde være."

Den første Skov var afdreven, og som vi vilde begive os paa Vej til den Næste, kom Kammerraadens store Familie os imøde. Der var begge Jomfrue *Hansener*; der var *Qvartus* og der var *Qvintus*; og - som i en meget naturlig Forbindelse - Flaskefoder og Madkurv. De skjelske Piger, som af Broderen vare blevne underrettede om hans Læreres Skjødesynder, lod ham igjen give dem et Vink om: at det var en ufravigelig Skik paa Ulvedal, aldrig at nyde noget, naar der var Jagt, før om Aftenen efter Jægernes Hjemkomst. Saaledes trak Madkurven den Ene; Flaskerne saavel som Pigerne den Anden. Denne gjorde sin Bestilling som Udskjænker Ære; men sad ej heller selv med tør Mund; thi Kammerraaden mindede han jevnlig om, at han ikke maatte glemme sig selv. "Drak jeg virkelig ikke selv?" spurgte han hvergang ganske forundret; og tømte med et resolveret "Naa da!" Sølvstumlingen. *Qvintus* aad for dem begge To.

*- 53

I som læse denne min første og sidste Kjerlighedshistorie, tilgiver mig den Snaksomhed, hvormed jeg opholder mig ved saamange Smaatræk i disse mine lykkelige Ungdomsdage. Enhver af dem har Roesomhed for mig; endog de ubetydeligste vilde jeg nødig savne paa dette landlige Vinterstykke, der endnu saa ofte fremstiller sig i Fortidens fjerne Baggrund, tiltrækker og fængsler min Erindring, opliver og forynger mit gamle, af tunge Sorger derefter saa haardt prøvede Hjerter. Gode Læser! jeg har ingen Anden, til hvem jeg kan sige: "kan Du huske *det?* og kan Du huske *det?*" De ere borte - alle de som dengang med mig delte den glade Juul. Jeg er ene blandt en yngre Slægt, og derfor dvæler mine Tanker saa tidt og saa længe ved den Henfarne.

Efter at have tildeelt os denne Forfriskning, vendte vore smukke Marketentersker tilbage med let Madkurv og tomme Flasker. Conrectoren, som nu havde faaet nok af Jagten, fulgte dem; vi Andre kom først efter, da Solen havde fuldendt sin korte og lave Bane, og de større Stjerner pippede frem paa Himmels mangefarvede Hvælving.

"Otium est pulvinar *amoris**" sagde Conrector advarende til Disciplene, naar han tydede et Sted i *Æneidens* fjerde Bog, hvor den fromme Skjelm mødes med Dido i Grotten, og forklarede han altid *otium* ved: "gode Dage og Mangel paa bestemt stadigt Arbejde." Her befandt jeg Rigtigheden af hans Maxime. Tilforn havde jeg virkelig aldrig haft Tid eller Magt til at forelske mig. De smukke Pigeansigter vare glæde mig forbi som Billeder i den magiske Lygte. Havde jeg endog en enkelt Gang givet mig Stunder til at fastne mit Blik ved en udmærket Gjenstand i Hovedstadens glimrende Panorama; de alvorlige Muser havde dog stedse henviist deres lydige Søn til Collegier og Bibliotheker, Lucubrationer og Timeinformationer. Der skal *otium* til at elske; og den manglede jeg nu ikke paa Ulvedal; ogsaa vare der Piger nok; men den Ene gik mig ivejen for den Anden. Det gik mig ligesom den Beskjænkede, der stod midt paa Torvet med Gadedørnsøglen i Haanden, og stak efter de uafsladelig rundtsejende Huse.

De smukkeste af alle dem jeg saae, vare unægtelig Kammerraadens egne to Døttre; men de vare begge To lige smukke: saa at jeg aldrig vidste, hvem jeg skulde give Fortrinnet, naar de stode ved Siden af * 54 hverandre; og vare de adskilte, syntes mig den Tilstedeværende altid at have det. Enten det nu kom af denne Ligevægt i min delte Tilbøjelighed, eller deraf, at de unge Piger i Grunden vare hverken meer eller mindre end Hverdags-Fruentimre med glat Overflade men uden dyb Grund - nok er det; jeg kunde af den Ene modtage Kaffekoppen uden noget electrisk Stød i Fingrene, og ved Lombrebordet spøge med den Anden uden at forspille mig. Selv de Kys, der under Julelegene saa rigelig faldt i min Lod, frembragte ikke i mit Hjerter hiin søde Beklemmelse, Digterne saa ofte omtale - Ingen vil da tvivle paa, at jeg efter Dagens Udmattelse og Aftenens Lystighed sov saa haardt, som om der aldrig var Kjerlighed til.

3. Urolig Nat

Gjerne havde jeg sovet til den lyse Dag; men der blev intet af: højst kun i tre Timer var jeg borte. Da vækkedes jeg af et stærkt Rabalder paa vor Kammerdør; og derpaa fulgte en drøj Eed, en fleerstemmig Latter, og derimellem Hyssen og Kalden til Orden og Rolighed, Endelig gik Døren ordentlig op, og en Pige kom ind med Lys i Haanden og Reisekapper over Armen. Efter hende kom fire Mandfolk - tre unge og et gammelagtigt - belæssede med Peltse, Pudehynder, Sophapuder og ditto Pølser; hvoraf, sluttede jeg, at en Søsterseng skulde opredes til disse Brødre, der nylig maatte være ankomne og ikke vilde gjøre *dem Selv* Uroe. "Hvem ligger her?" hviskede Een til Pigen, medens de Alle paa Tæerne fulgte hende. "Det er de to fornemste af Hørerne," svarte hun, idet hun aabnede en Dør i Tapetet. "Det kunde jeg mærke," sagde en Anden, "her lugtede saa latinsk." Og dermed gik hele Flokken ind i det aabnede Bagværelse. Pigen kom strax tilbage, og overlod Herrerne til dem selv.

Nu vilde jeg igjen overgive mig til Søvn, men forgjæves! Først gjorde de derinde en uendelig Støj med at trække hverandre af Støvlerne, hvorved snart Een snart en Anden dumpede i Gulvet, hvilket heller ikke gik af uden Latter. Og da de endeligen vare komne til Leje, begyndte Commercen paa nye - som jeg kunde høre - med at trækkes om Kapper og Hynder; hvilket omsider foranledigede et almindeligt Bombardement med Sophapølserne, der gav et Bump efter det andet paa Bræde-Væggen. Endelig sluttedes Stilstand. Jeg var allerede nær ved at sove ind igjen, da et skingrende Hanegal lød 55 ude i den lange Gang. En Fnisen i Bagværelset lod mig formode, hvo der havde bragt den levende Vækker i vor Nærhed. Det blev ikke derved: Hanen havde begyndt sin Fanfare anden Gang, da han blev afbrudt ved en Larm af ganske anden Beskaffenhed, og som sandsynligviis forskrækkede ham endnu stærkere end mig, thi han udstødte et skjærende Skrig. Det lød nemlig, som om flere velbeskoede Heste kom galopperende op ad Trappen, der førte til Corridoren, og frem og tilbage i samme. Det var for galt. Min Gjenboe, der hidtil havde sovet sødelig ovenpaa Dagens uvante Anstrængelse, vaagnede endelig, satte sig overende, lyttede, og mumlede for sig selv: "*lemures nocturna*que spectra!" Jeg svarte intet, fordi jeg ventede paa hvad dette vilde blive til. Men Spectaklet ophørte; der paafulgte en dyb Stilhed, som dog snart afbrødes, idet den Ene af Galningerne med huul og skjælvende Stemme declamerede: "und immer weiter hop hop hop, geht's fort im donnernden Galop -" videre kom han ikke; thi ved et dundrende Stød sprang Døren op paa viid Væg; og midt i Aabningen viste sig - en Dverg med et langt hvidt Skjæg. Jeg blev ikke ganske vel tilmode, Conrectoren ligesaalidt: "sover De?" hviskede han. Jeg svarte "Nei," men idet samme løstes Gaaden: Mandslingen brægede; det var - en Gedebuk. Som jeg siden efter hørte, gik Personen frit omkring, hvor han behagede, og maatte denne Nat være sluppen ind i Corridoren med de Fremmede, der virkelig vare ganske uskyldige heri. - Frygten, naar dens naturlige Aarsag opdages, gaaer gjerne over til Arrighed. Saaledes gik det ogsaa mig. Jeg sprang op, og greb Mads om det ene Horn; og da jeg endnu troede, at dette ogsaa var et Puds af de fire Spectakelmagere, trak jeg ham hen til deres Dør, aabnede den, og stødte ham derind; hvorpaa jeg atter lukkede. Derpaa gik jeg hen til Conrectoren, fortalte ham ganske sagte alt hvad der var foregaaet imedens han sov; og lagde mig igjen.

Jeg havde kun gjort Ondt værre; thi istædet for at Fyrene før havde slaaets med bløde Sager, toge de nu fat paa Bukken, og skød ham over paa hverandre fra en Side af Kammeret til en Anden, til uendelig Morskab for dem selv; men mindre for den ærværdige Hr. Mads, der halv af Angst halv af Arrighed gav sin bedste Stemme med i Latterchoret. Men Man kedes ved alt i Længden. Een af dem foreslog omsider, at Man skulde slænge en Kappe til Bukken, og der indbyde * 56 ham til Hvile. Da alt derefter blev fuldkommen roligt, maatte jeg troe, at han havde taget imod Tilbudet.

"Tandem!"* sukkede jeg, og lagde mig i Lave; men det var forbi med min Søvn; jeg var nu engang bleven alt for aarvaagen. Vel en halv Time laa jeg og ventede forgjæves: da lød et langt og dybt Suk fra den anden Seng. Jeg keeg derover; og da Maanen nu var kommen saa højt op paa Himmelen, at den temmelig oplyste Værelset, saae jeg min Gjenboe halv oprejst i Sengen, med den ene Haand holdende i Sengebaandet, og med Hovedet hvilende paa den Anden. "Er De ikke vel?" spurgte jeg. "Aajo!" svarte han atter sukkende, "det er blot gamle Reminiscentser." Efter et Ophold sagde han paa Latin - hvilket Sprog han talte fuldt saa færdig og gjerne som Dansk - "Kjere Ven! De veed nok, jeg er Enkemand og Barnløs; men har De hørt, hvorledes jeg blev det?" - "Nei," - "Vil De høre det?" - "Ja! - naar" lagde jeg til, "det kun ikke er at oprive Deres Hjertesaar?" "Ak!" sagde han, "mine Hjertesaar lukke sig alligevel ikke her i Verden - de kunne ikke, og skulle ikke - de ere for mig Guds aabne Breve paa en glædelig Gjenforening med dem, efter hvem jeg sukker. - Da jeg havde taget store Philologicum, gjorde jeg en Rejse til de nordtydske Universiteter. I Kiel saae jeg min salige Kone. Vi kom til at elske hverandre; og da jeg Aaret derefter havde faaet mit nærværende Embede, rejste jeg derud, og holdt Bryllup." Her taug han, trykkede sine Øjne med Lagenet, og vedblev: Fem Aar levede vi tilsammen - min Ven! der var ikke eet ondt Ord imellem os i disse fem Aar - husker De det sidste Capitel af Salomons Ordsprog? der har De hendes Beskrivelse. *Ja! hun gjorde mig godt og intet ondt alk hendes Livs Dage.*" Her sank han tilbage paa Pudden og græd, men ikke længe; atter hævede han sig og sagde: "min Svigerfader var Kjøbmand - en inderlig god Mand; han var skrøbelig af

Helbred, brystsvag. Efter de fem lyksalige Aars Forløb kom der Brev fra hans Kone: at hans Dage vare talte; at han endnu kun havde det Ønske, før sin Død at see sin eneste Datter - de havde en Søn til, men som døde kort før Faderen -. Hun vilde afsted - hun borde vel og; men det var mig ikke muligt at ledsage hende længere end til Colding. Der skiltes vi. Der saae jeg hende sidste Gang; men ikke hende allene. Vort eneste Barn, en ^{*} 57

velsignet Glut, fire Aar gammel, havde vi taget med dertil; dog uden at tænke paa, at hun skulde videre. Men da hun nu skulde tage Afsked med Moderen, da blev der Klage og Jammersang, og den Ene kunde ikke komme fra den Anden. Og Enden blev, at de To fulgtes ad; og jeg rejste allene til mit Hjem. - Gode Mand! veed De, hvad det er at vente? ellers veed De ikke, hvor langsommelig Tiden kan være. Dagen efter min Hjemkomst løb jeg selv paa Posthuset; før jeg beregnede, at hun kunde skrevet mig til fra Flensborg. Der var intet Brev. Dog slog jeg mig til Ro; thi næste Postdag tvivlede jeg aldrig om at erholde Eet. Det kom heller ikke. Jeg var fløjet derhen, men jeg krøb tilbage. Nu begyndte Dagene at længes; Nætterne ligesaa. Jeg vaklede mellem Haab og Frygt, mellem Troe og Tvivl; jeg antog og forkastede een Mulighed efter den Anden. Følgende Postdag heller intet. Nu bleve Minutterne til Timer, Timerne til Dage. Jeg havde hverken Rist eller Ro. Jeg gik op og ned i mit øde Kammer. Jeg gik fra Værelse til Værelse i hele Huset, som Een der leder, og ikke veed hvorefter. Jeg saae paa Solen: den stod stille: jeg saae til Klokken - havde det ikke været for Pendulens Slag, jeg vilde ogsaa troet, at den var gaaet i Staae. Snart kastede jeg mig paa Lejet, snart gik jeg med hurtige Skridt hid og did, som om jeg derved kunde fremskynde den blytunge Tid. En Maaned havde slæbt sig afsted; det forekom mig, at det var et Aar siden jeg skiltes fra Kone og Barn. Jeg kunde ikke holde det længere ud. Jeg rejste - Dag og Nat. Jeg kom til Colding; og vidste ikke hvordan jeg var kommen der. Jeg kom til Haderslev. Gjæstgiveren, som kjendte mig fra mine forrige Reiser, spurgte mig, om jeg nu vilde ud og hente min Kone og fortalte: at da hun for en Maaned siden var der med hendes Datter, laa just et Skib sejlferdigt til Kiel; paa dette gik hun ombord, for at spare Vognleje; og da Vinden var god, haabede hun at naae Rejsens Maal saameget snarere. Ved denne Efterretning løb en kold Gysen over mit Legeme; og jeg var neppe istand til at bestille Vognen. Jeg kom til Kiel - ind i min Svigerfaders Huus - han laa Liig - hans Kone laa for Døden, og Min - vidste Ingen af at sige." Han taug, men et dybt Suk sagde mig Resten. "Herre Gud!" sagde jeg; "Skibet maa være forgaaet." "Uden mindste Tvivl," svarte han i rolig og hengiven Tone; "Skipperen havde hjemme i Kiel; Verten i Haderslev havde nævnet hans Navn, som jeg mindedes - jeg forhørte mig der - hans Enke bar allerede 58 Sorg for ham. En anden Skipper havde bragt den Efterretning: at han i en Byge var kantret, og sunken med Mand og Muus." Her lagde Oldingen sig igjen tilbage, og foldede Hænderne over sit Bryst.

Denne sørgelige Historie gjorde saa dybt et Indtryk paa mit Sind, at min Indbildningskraft lod mig ingen Ro, men førte mig fra een Jammersscene til den Anden, fra Enkemandens tomme Bolig til Liigstuen i Kiel, til den ulykkelige Kvinde paa det synkende Vrag, hvorledes hun fortvivlet knuger Barnet i sit Favn, og raaber til Himlen om Frelse, indtil Bølgen kvæler hendes Stemme og lukker sig over Begge - jeg blev tilsidst saa benouet, at jeg gjerne kunde rejst mig af Sengen, for at vorde denne rædsomme Forestilling kvit. Jeg satte mig virkelig overende, og saae over til den ynkværdige Mand - han sov! "Gud være lovet!" sukkede jeg med lettere Hjerte, "som skjænker os Lindring og Lise for endogsaa de tungeste Sorger. Han lader den lægende Tid henglide over dem Alle; den jevner, udsletter og dækker over, som Havet over Dem det tager ned i sit dybe Skjød." - Nu nød jeg omsider en Times Slum. Da jeg vaagnede, randt vel Fortællingen mig strax i Tanker; men det forekom mig nu som om Begivenheden var bleven meget ældre, som om det allerede var længere Tid siden jeg hørte den, og sjælekarsk stod jeg op, for at nedskrive et Par Bemærkninger ved de gamle Romeres Jagtforlystelser.

Medens jeg slummede, var der lagt Ild i Kakkellovnen, og Kammeret allerede luunt. Jeg tændte Lys, satte mig og skrev; og var netop bleven færdig, da Tjeneren kom og mældte; at Thevandet var inde i Stuen. Klokken slog syv.

Jeg gik ned, og fandt hele Familien oppe; og nu kom Gjæsterne til Een efter den Anden, tilsidst min Conrector. - Blandt de første Spørgsmaale var som sædvanlig: hvorledes vi havde sovet. Uden Omsvøb fortalte jeg Nattens Begivenheder, og spurgte naturligviis om, hvem mine muntre Naboer monne være. Ingen vidste det bestemt; men gjættede paa den og den; thi Skjelmerne havde sagt Pigen nogle ravgale Navne, som hun ikke kunde huske. - Som vi snakkede herom, kom de Tre af dem - de Unge nemlig. Da den Forreste treen ind ad Døren, raabte Kammerraaden med en dygtig Trumf: "jeg tænkte det nok!" og sprang ham imøde. Men han og Alle vi Andre brast med det samme i en krampagtig Latter; thi hvem havde han ved sin Side? Gedebukken! med Degnens Paryk og 59 snollede Hat paa Hovedet; dens ene Forbeen laa paa Spøgefuglens Arm, og saaledes trippede den nok saa pent frem paa Bagbenene. "Her" sagde han, "forestiller jeg Dem min Contubernal, velærværdige Hr. Mads Buk, privilegeret Søvnforstyrret paa Ulvedal, samt Vicegartner sammesteds, som og adjungeret cum spe successus hos Degnen i Ulstrup."

Hvad det dog er for en velsignet Gave, denne snaksomme Munterhed, der som et electrisk Stød meddeler sig Alle, og tvinger selv den Bedrøvede til at lee med Taarer i Øjnene! at kunne vende den lyse Side op paa alle Ting, gribe enhver Glæde i Flugten, spørge med Vid, og skjemte uden at fornærme. Herredsfogden - uagtet hans ungdommelige Udseende var han en Mand ind i de fyrgetyve - besad i høj Grad dette lyksalige Talent; og ansaaes derfor med Rette som Sjælen i alle Selskaber. Vort fik nu først ved hans Ankomst rigtigt Liv; og det forekom mig virkelig, som vi hidtil havde savnet ham. De to Andre vare vakkre

Ynglinger, begavede med en Deel af hans Lune og hele hans Godmodighed.

Da der endelig opstod en Pause i Latteren, erindrede vi den fjerde Medrejsende. Ingen af de Tre kjendte videre til ham, end at han var Kjøbmand og heed *Andersen*. Han var stødt paa dem i Gjæstgivergaarden i Veile; og da han strax viste sig som en dannet og meget behagelig Mand, havde de ikke taget i Betænkning at tilbyde ham en Plads paa deres Vogn, saasom han netop skulde denne Vej. I det samme traadte han ind; og efter at være paa Anmodning forestillet Vert og Vertinde, sagde han med en Verdensmands Belevenhed: "dersom Undskyldninger kunde forsvare min Paatrængenhed, eller om jeg troede at de forlangtes, vilde jeg gjerne frembære dem; men disse Genier har lovet at tale min Sag" - her afbrødes han ved det elskværdige Ægtepars hjertelige Velkommen! og endnu inden at være gjort bekendt med os Andre, vedblev han: "Jeg er Kjøbmand - i yngre Dage Sømand - og kommer fra Cap for at besøge mit Fødeland, som jeg ikke har seet i to og tyve Aar; men meest for at see min eneste Broder, som jeg i al den Tid slet ikke har hørt noget til. Han boer her i nærmeste Kjøbstæd, og er Conrector -" her vendtes Alles Øjne til Denne: han sad bleg og skjælvende, og formaaede ikke at rejse sig; neppe nok at frembringe de Ord: "*Christian!* er det Dig?" Brødrene sank i hinandens Arme.

Min ædle Vens Overraskelse var saa meget større og frydeligere, 60 som han allerede i mange Aar havde troet Broderen død, da der siden hans første Udrejse til China ikke var indløben anden Efterretning fra ham, end at han var forbleven i det usunde Batavia. Hans bestandige Taushed havde sin Grund, først i Ungdoms Letsind og siden i den Beslutning, ej at ville lade høre fra sig, med mindre han kunde vende tilbage som riig Mand; hvilket nu var Tilfældet.

4. Comtessen

Herredsfogden spillede en særdeles god Violin; og havde paa Maae og Faae medbragt et Skriin pakfuldt af Musicalier. Sex Andre behandlede forskjællige Instrumenter; men der vare desværre ingen paa Ulvedal, naar undtages en gammel Fløite af Kammerraadens. Dog herfor blev snart kjendt Raad: en Vogn kjørte til Byen at hente Stadsmusikanten med hele hans Forraad.

Imidlertid leed vi slet intet af Kedsomhed. Efter en tæt Frokost, ved hvillken Degnen og hans hornede Substitut gave rigelig Stof til Skjemt og Løjer, tog Herredsfogden fat paa sit Instrument, og strøg en Vaks, der snart rev de Fleste med sig; og da der ikke vare Damer nok, maatte ogsaa Mandfolk danse med hinanden. De gjenfundne Brødre sade smilende sammen, og saae til. De slap næsten aldrig hverandres Hænder; og den ældre - jeg mener, Conrectoren havde femten eller sexten forud - passede især paa den Yngre med en Ængstelighed, som om han var bange for at miste ham igjen - som en nygift Mand, sagde Herredsfogden, paa sin unge Kone. Kom Kjøbmanden ham et Øjeblik af Sigte, spurgte han urolig: "hvor blev *Christian?* saae I ikke *Christian?*" og søgte til han fandt ham.

Een Morskab afløste den Anden; den lystige Jurist var Sjælen i dem. Han gjorde endog et Par Gange det vidunderlige Konststykke, at han fik Qvintus til at lee saa heftigt, at Man saae hans Tænder. - Dagen var borte inden vi mærkede det; Aftenen ligesaa. Endog Damerne havde saaledes ladet sig henrive i denne Munterheds Hvirvel, at da det blev Sengetid, kom de først i Tanker om, at der manglede Leje til Een. Vel skete Tilbud nok, at ville ligge paa Stole; men saadanne bleve ikke antagne. Den ene Datter hviskede noget til Moderen, men denne rystede paa Hovedet, og svarte sagte, hvorved jeg blot nam de Ord - "gjør hende Uro saa silde -". "Det behøves jo ikke heller" sagde nu Kammerraaden; "der staaer jo en Seng i den 61 sorte Stue; Hovednøglen lukker op - i Morgen kan vi gjøre Undskylding." "Den sorte Stue?" spurgte begge Pigerne med store Øjne; "hvem vil Fa'er ha' til at ligge der?" "Ih -" svarte han smilende - "Degnen for Exempel." "Nej Katten ryuv mæ, om a gjør" raabte Denne bestemt, "saa skal a fahr go hjem." Nu blev jeg nysgjerrig, saavel som alle de, der ikke havde været paa Gaarden før: "hvad er der med den sorte Stue?" lød paa engang flere Stemmer. "Intet Andet" sagde Kammerraaden lidt haanligt, "end at det spørger der. Man siger, at en stakkels Frøken, der var kommen for Skade, i gamle Dage er levende indmuret deroppe - naa, een Vei skal vi ud - ville De trække Lod, mine Herrer! eller - tør Ingen ligge ene - kan De jo blive To - jeg er ogsaa villig -" "Ingenlunde!" raabte vi, "De maa ikke jages ud af Deres egen Seng!" "Saa trække vi" sagde Herredsfogden; "men den der faaer Lodden, skal bestemt ligge allene hos Frøkenen." - Vi trak, jeg blev den Udvalgte; og modtog Forsamlingens Lykønskninger; men Degnen satte ordentlig et glubsk Ansigt op, og sagde: "A vil, Katten ryuv mæ, ett bytt mæ ham, om a saa ku vinn hiele Ulvedaahl."

Det berygtede Værelse laa langt borte i en anden Fløj af Borggaarden; og for at naae derhen maatte jeg gjennem adskillige andre, 62 tilligemed en lang steenlagt Gang, Trappe ned og Trappe op igjen. Tjeneren aabnede, tændte et medbragt Lys, og fjernede sig med Gaardlygten, efterat have kastet et hurtigt og skye Blik hen til et vist Hjørne i Stuen. Denne førte med god Skjel sit varslende Tilnavn: Loft og Vægge vare

malede, men med saa mørke Farver, at det Hele udgjorde et sandt Natstykke. Selve Omhænget paa den uhyre Himmelseng var af et Slags sortbrunt gammeldags Silketøj, eller Damask. - Inden jeg krøb indenfor dette, gjorde jeg med Lyset i Haanden en Rundar. Da jeg kom til det Hjørne, hvorhen Tjenerens Øjne saa mistænkeligt skelede, opdagede jeg strax et Billede, der alt for levende erindrede mig om før berørte Sagn. Det forestillede en ung Kvinde, med et skjønt men dødblegt Ansigt og nedslagne Øjne. Hendes Legeme var indhyllet i en Nonnedragt, og i de foldede Hænder holdt hun Crucifix og Rosenkrands. Dette Malerie befandt sig tæt op til Hjørnet; og paa den anden Side deraf stod en Mand, som med Rette bar Navnet *den Røde*; thi alt paa ham var rødt lige fra Haaret og Skjæget til de snevre Beenklæder og lange Snabelskoe. Hans skumle blodtørstige Blik var stivt fæstet paa Damen skraas over for ham. Jeg hørte siden, at dette skulde være Faderen til den af ham selv fordømte, indmurede Pige.

Det var mig lige indtil denne Nat uforklarligt: hvorlunde den, som ikke troer paa Spøgelser, alligevel kan frygte for dem. Men da, ved pludselig at gribe mig selv i en vis Banghed, ledtes jeg til den Overbeviisning, at en saadan er grundet i vor ligesaa ubegribelige aandige Natur, eet af de Rivter i Dødens Forhæng, gennem hvilke Sjælen skimter Udødeligheden. Og lige siden har Spøgelselfrygten aldrig været mig en Gjenstand for Skjemt - end mindre for Spot; meget mere har jeg betragtet den som en hellig, skjøndt dunkel, Aabenbarelse fra Aandernes Verden.

Jeg kunde ikke sove. Mine Øjne faldt ofte sammen, men aabnedes atter, for at skotte hen til den skumle Krog, hvor Maanen belyste det liigblege Ansigt.

Til sidst tyktes mig, jeg hørte en svag Lyd derhenne, som af et musikalsk Instrument. Jeg holdt min Aande - hørte Intet. Lidt efter kom Lyden igjen. Nu lettede jeg Hovedet fra Pudene - det var intet Selvbedrag; men Tonerne saa fine og fjerne, at det ikke var muligt at skielne, om de kom fra et Instrument eller fra et menneskeligt Bryst. 63 En let Gysen udbredte sig fra min Isse og ned over hele Legemet. Var det Aandesang fra Murenes Indre? Den Ulyksaliges Dødspsalme? - Det blev ved. Mine Nerver dirrede med en sælsom Krillen, og Benouelse indklemte mit Bryst. Jeg rejste mig heelt overende, og stirrede stivt paa Billedet, ventende med stille Forfærdelse, hvert Øjeblik at see Noget. Ansigtet bevægede sig - hævede sig - sank - forstørredes - formindskedes - Angesten steeg. Dog havde Fornuften ikke saa aldeles tabt sin Virkeevne, at den jo endnu kunde berolige mig med den Forklaring: at disse tilsyneladende Bevægelser maatte tilskrives Maanen, alt eftersom den gik bag en Skye, eller atter fremtraadte. - En nye Stilhed.

Jeg begyndte at aande friere, tænke roligere, overlægge. Jeg fattede en rask Beslutning: stod op, og kastede mig i Klæderne, gik hen til et Vindue, og det forekom mig virkelig, som om jeg hos den klare venlige Maane hentede mig nogen Trøst og Opmuntring. Jeg delte mit Blik mellem den og det frygtelige Hjørne. Men hvad nu videre? Skulde jeg her blive staaende til Dag? - eller - jeg keeg ud: der var dybt ned; jeg maatte befinde mig i andet eller tredie Stokværk. Skulde jeg flygte tilbage? den lange mørke Vej, jeg var kommen? vække hele Huset? give mig selv til Priis for Latter, Spot, Foragt? Af denne Uvished udreves jeg igjen ved Klangene af de gaadefulde Toner, der ikke kom fra hiin Krog, som det forhen tyktes mig, men fra den modstaaende Side. Jeg vovede at gaae derhen, at lægge mit Øre til Væggen - det var Sang, jeg hørte - en blød kvindelig Stemme. Besindelsen vendte tilbage; men Forundringen tiltog: hvo kunde synge her? saa silde? - Jeg lod mit Uhr repetere - Klokken var halv eet - midt i den allerfarligste Aandetime! - Jeg hældede mig til Væggen - den gav efter - en Tapetdør gik langsom op, og ind til en meget stor Sal. I den anden Ende af denne viste sig en Lysstrime, der kastede et Skjær langt ud paa Gulvet. Der indenfra kom Tonerne. Nu taug de; men strax derpaa var der Een, som talte, og en Anden som svarte - Nysgjerrigheden drog mig - paa Kattefødder skred jeg derhen, for at see hvo af Damerne vare komne saa uformodet i min Nærhed, for at kvinkelere Natten ud. Jeg keeg ind ad Nøglehullet - nær kunde jeg segnet om af Forfærdelse; thi der sad hun selv, den indmurede, i sin sorte Dragt og med det skjønnede blege Aasyn. Hun vendte Siden til, og havde et Papiir liggende for sig, hvorpaa hun 64 syntes at tegne. Ved samme Bord sad med Ryggen til mig endnu et Fruentimmer, af hvem jeg blot kunde see Hovedets og Overkroppens smukke Omrids, da hun selv dækkede det foran staaende Lys. Jeg var naglet til min Post. - Nu bøjede den Sidste Hovedet hen for at betragte Tegningen. "Denne Blomst" sagde hun paa fransk og med den rene Udtale, "lykkes dig overordentlig." "Du mener Tusindfryden?" svarte Hiin i samme Sprog. "Det er een af mine kjereste Blomster, *Alice!*" Hun drog et dybt Suk, saae med et ømt Smil paa Tegningen, og lod Penselen hvile. Hun med Ryggen til mig sukkede ligeledes, drog Hovedet tilbage, og gav sig til at sye, som hendes Armbevægelser viste mig. - Efter et Ophold, i hvilket hun atter gjorde nogle Strøg, sagde Malersken langsomt og vemodigt: "Den er Aarets sidste Blomst". Og med Blikket - jeg kunde sige - medlidende hæftet paa Blomsten, sang hun ned hiin bløde smeltende Stemme, der før saa hæftig forskrækkede mig, følgende Elegie, som jeg her har stræbt at gjengive paa vort eget Maal.

*Hvorfor tøver Du saa længe
Somren er jo alt forbi.
Ene Du i visne Enge
Smiler paa min Stie.*

*Vil Du minde mig om Vaaren,
Som med dine Søstre svandt?*

*Atter vække Længselstaaren,
Som forgjæves randt.*

*Vække Minder, som bespænde
Hjertet med Tungsindighed?
At min Sommer er tilende,
Troer Du ej jeg veed?*

Her taug hun; lænede sig tilbage mod Stoleryggen, og foldede Hænderne i Skjødet; en stor Taare rullede ned over hendes lilliehvide Kind. Da skød hendes Selskaberinde Syetøjet fra sig, greb hendes ene Haand, trykkede den mellem begge sine til Barmen, og sang i højere kraftigere Tone og hurtigere Tempo:

65

*Ej om Vaaren vil jeg minde,
Ej om svunden Sommer, Nej!
Men Dig lære end at finde
Glæden paa Din Vej.*

*Sørg dog ej for Vaarens Glæder!
Sine Blomster har din Høst.
Selv den Taare, som Du græder,
Er ej uden Lyst.*

Hendes egen Stemme hensmeltede ved de sidste Ord i stille Graad. Hun rejste sig, sank paa Knæe for den Siddende, omfavnede hende, og lagde sin Kind paa hendes Arm. Denne lagde signende sin anden Haand paa Trøsterindens Tinding. - Jeg veed ikke, hvilken vemodig Medfølelse, der saa uvilkaarlig gennemtrængte mit hele Væsen, at mine Øjne stod i Taarer, skjøndt disse Sørgende vare mig ligesaa ukjendte, som Aarsagen til deres dybe Kummer.

Det gav et Smek i Panelet tæt ved mig. Den siddende saae sig om efter det. Jeg var bange de skulde faae i Sinde at kige ud i Salen; derfor gik jeg med lange Skridt, og hurtigere end jeg var kommen, paa Hosesokkene tilbage til min sorte Stue; her søgte jeg nu atter Sengen; men den uroligste Nysgjerrighed virkede ligesom Frygten før, mod Søvn. Hvem i al Verden kunde de dog være, disse mærkværdige Mennesker? - Fremmede for Husets Folk! - Og Ingen havde omtalt dem endog kun med et Ord! - Jeg blev tilsidst saa forvirret, hartad fortumlet af denne forgjæves Fritten og Gjættten, at jeg var nær ved at indbilde mig jeg havde været Tilskuere ved en Aandescene, og at de tvende uforklarlige Væsner tilhørte eet af de henrundne Aarhundreder. Den Enes Lighed med Billedet - dennes ualmindelige Dragt - dette fremmede, fordum blandt Adelen brugelige Tungemaal - alt stemmede med Sagnet.

Endelig sov jeg ind, og sov lige til det første Dagskjær.

Utaalmodig klædte jeg mig paa, og ilede ned i den almindelige Samlingsstue. "Hvordan har De sovet? mærkede De Noget? hørte De Noget? saae De Noget?" saaledes lød det fra alle Kanter; og det varede længe, inden jeg ogsaa kunde komme til at spørge: "Ligger der Nogen i den Fløj? Hvem boer der? hvad er det for Damer?" 66 Kammerraaden lo: "har De besøgt Damerne, eller Damerne Dem?" Nu fortalte jeg hele Eventyret. De Fleste af dem stak i at lee, og Verten raabte: "vores Rector har, min S.... rigtig villet liste sig ind til Comtessen -" - "hvad for en Comtesse?" faldt jeg forundret ind. "Ih! Comtesse R... som har lejet Værelserne derovre. Hendes Forfædre har ejet Gaarden her - Gud veed hvorlænge; men Faderen solgte baade Den og Godset." "Men Hvem er saa *Alice*?" spurgte jeg videre, "Hm! det er ikke godt at sige" lød Svaret; "det er *Alice*, eller *Else*, som de Andre her kalde hende. Hun skal vel være en Slags Française for Comtessen. Hun er da kommen med hende herind udenlands fra."

Nu vidste jeg saameget; men det var kun til endnu mere at pirre min Nysgjerrighed. En Comtesse og en Française ere uden videre ingen Gjenstande for denne; men *Disse!* saa højst dannede - som de jo tydelig viste sig for mig i hine Øjeblikke - rige paa Kundskaber, paa Følelse - og dog levende i slig Afsondring, med deres sikkert store interessante Hemmeligheder! Jeg blev ved at spørge; og fik stykkeviis efterstaaende lidet tilfredsstillende Oplysninger, som endda gaves mig med samme Ligeegyldighed, hvormed Folk, der bestandig have boet i en smuk Egn, besvare en Fremmeds Spørgsmaal om de forskjællige Puncter, der i Udsigten tiltrækker hans Blik.

Comtessen kunde være midt imellem de tredive og de fyrgetyve; havde tilbragt den længste Tid hos Slægtninge i det sydlige Frankrig, og kun boet paa Ulvedal noget over fire Aar. Hun levede meget stille, saae ingen Fremmede hos sig, og kom ej heller ud, undtagen til Kirke eengang om Maanedens. Kammerraadens besøgte hun og *Mammesellen*, efter forudgaaet Mælding, regelmæssig den første Søndag i hvert Fjerdingaar til The; og indbød dem til sig den Følgende. Men alt uden synderlig Morskab for Nogen af Parterne, da hun talte det danske med nogen Vanskelighed. Hun gjorde meget Godt i Stilhed: opklædte hvert Nytaar to fattige Børn, uddelte til Julen Fødevarer, med mere; og Degnen roste hende, fordi hun til Højtiderne ved sin Tjener

ofrede ham en Specie. Med Mammesellen var han endnu fuldkomnere fornøjet, da hun bar mange Børn - dog kun de Fattiges - i Kirke, hvorved hun betænkte ham med en Rigsdaler. Forresten var Begges Væsen noget stivt, afmaalt og fornemt, hvilket Kammerraaden dog godmodig skrev meest paa Sprogets Regning.

Jeg bad nu Kammerraaden om at vorde mældet hos Comtessen, for personlig at aflægge min Taksigelse for Natteherberget. Han lod 67 strax Tjeneren gaae over; men forsikkrede mig tillige, at hun ikke modtog mit Besøg. Denne kom snart igjen, og bragte virkelig den Beskeed: at Comtessen bad sig undskyldt, fordi hun ikke kunde see Hr. Rectoren, eftersom hun befandt sig upasselig; men det skulde iøvrigt være hende kjert, om han fremdeles vilde afbenytte hendes Værelse. "Der laae vi *den* Nat, og havde ingen Dyne paa os," raabte min lattermilde Vert, og slog en hjertelig Skogger op; "lad os faae Lombrebordet frem."

5. Alice

Jeg har oftere bemærket, saavel hos mig selv som hos Andre, at en enkel Begivenhed, den være stor, vigtig, bedrøvelig, ja frygtelig, ikke nær saa let bringer os ud af Fatning - end ej af Stemning - som flere forskjællige; skjøndt disse ere hver for sig ganske ubetydelige, og tilsammentagne af langt ringere Vægt end hiin. Man kan modstaa et eneste tungt Slag, men bukke under for flere lette. Saaledes gik det mig her: først fortrød det mig, at Nattens Gaader havde faaet saa hastig og klar Opløsning: dernæst ærgrede jeg mig over at de erholdte Oplysninger om de tvende interessante Figurer i dette Natstykke gjorde dem endnu gaadefuldere end før: og endelig harmede jeg mig over den Ligegyldighed, hvormed de af Husets Folk omtaltes. Disse sank i mit Omdømme ned til ubetydelige Hverdagsmennesker: deres Munterhed forekom mig flau, deres Skjemt fad, og deres Forlystelser platte. Jeg blev reent forstemt; og spillede min Lombre i et Lune omtrent som naar jeg retter en Stiil, der vrimler af gramatticalske Bommerter. Stadsmusikantens Ankomst virkede derfor paa mig, som et pirrende Middel paa den astehniske; men det var ligesaa meget ham selv, som hans Musik; begge stode i fuldkommen Opposition til hinanden. Jeg skal forklare mig tydeligere.

Han var en Mand med et grimt, barskt Ansigt, et rue og skarpkantet Væsen, smaatalende, knurvorn i hele sin Omgang. Og dog var den Lifligste af alle Kunster ham Alt, og alt andet - intet. Musik var hans Stolthed - jeg tør ikke sige Glæde; thi aldrig saa han mørkere ud, end netop under Udførelsen af de allerskjønneste Stykker. Han elskede Kunsten, (som en Tyran sin Kone, sagde Herredsfogden) men intet Menneske under Solen; enhver, som ikke forstod Musiken, foragtede han. Hvo der nu kjendte ham, og tog ham, som han var, 68 den morede han paa en dobbelt Maade: først ved hans Kunstfærdighed, og dernæst ved hans Gnavenhed. Herredsfogden kjendte ham: staaende paa Trappen med Violinen til Kinden modtog han *Apollo's* Præst - ikke med Buk eller mundtlig Hilsen - men ved at spille og variere Musikken til de Ord: "Vær Velkommen!" i Heibergs Indtog. Dette sindrige Galanterie blev strax forstaaet og optaget; Musikanten nikkede, og sagde: "det er den rette Maade at tale paa." "Ja visselig!" svarte Skjelmen med alvorlig Pathos, "Kunsten culminerer ikke, før den fuldkommen erstatter Mundens Taleorganer."

"Slaae nu Beterne i Hartkorn!" raabte Kammerraaden da vor Capelmester - som Herredsfogden kaldte ham - traadte ind. Den sindige Tertius paatog sig dette Arbejde. Og nu gik det løs over den guddommelige Kunst: Instrumenter udpakkedes, prøvedes, stemtes; Nodestole oprejstes; Noder fremlagdes; og alt med en Iver, en Travlhed og Alvor, som om der arbejdedes paa Verdens Vel. Vertinden viste sig to Gange i Døren til Concertsalen, og spurgte: om Herrerne ikke kunde faae Tid til at spise; men erholdt kun korte og ubestemte Svar. Omsider kom Manden i Huset med en Jagtpidsk i Haanden, og drev os tilbords.

Det var yderst morsomt at see paa *Fiedler* (Capelmesteren) og Herredsfogden, medens de mønstrede hverandres musikalske Skatte: Hænder og Øjne i idelig Bevægelse: afbrudte Udraab som "godt! prægtig! det skal vi ha'! nydelig! extra," og saa videre. Men tilsidst fremkom *Fiedler* med en splinternye Composition, som han ordentlig med et glubsk Gefjæs holdt Herredsfogden lige op under Næsen, og som afpressede denne et A.....h! der gik igjennem flere Takter, og endte smorzando. "Den smager ham" raabte Kammerraaden. "Det troer jeg nok" sagde *Fiedler*, "det er en nye Quartet for fire Violiner." "Hvordan skal vi faae den?" spurgte hiin i sørgelig og næsten grædende Tone. "Vel skal vi det" svarte den Anden; "De, og jeg, og Assessoren, og - Hr. Rectoren; han kan; det veed jeg." "Bravo!" skreeg Herredsfogden, og bukkede sødt smilende for mig - "men hvad er det der ligger?" "hm!" svarte *Fiedler*; "det er noget som vi ikke kan bruge; man har sendt mig det med det øvrige - en stor italiensk Aria med Accompagnement af Violin, Violoncel, Fagot og Hoboe, Instrumenterne har vi; men hvor er Soloen?" "Det var muligt, *Alice* kunde" tog den ene Jomfrue *Hansen* Ordet; "hun synger flere saadanne græsselig lange Tingester - jeg vil gjerne vise hende den -" - "gjør 69 det, bedste Jomfrue!" raabte Herredsfogden, men *Fiedler* sagde med foragtelig Mine: "Pyt! - skal vi prøve Quartetten?" - Den gik, dog ikke uden adskillige Smaaafejl, ved hvilke Stadsmusikanten snærrede, eller stampede i Gulvet.

Saamange af Selskabet, som ikke forstod eller ikke yndede Musik, listede sig efterhaanden bort, og toge fat paa anden Slags Spil - jeg mener Kort og Tærninger. Og saaledes bleve vi Kunstens Dyrkere, med nogle faae Tilhørere og Tilhørerinder, overladte til os selv og vor Ørensløst.

Det var bleven Aften. Vi vare ifærd med en Symphonie, da jeg under en Pause seer et Fruentimmer, som jeg ikke før havde bemærket. Hun stod ved Siden af Jomfrue *Hansen* lige nede ved Døren, og hørte til med nedslagne Øjne. I Haanden holdt hun en Rulle Papir - det maatte være hende - *Alice!* men uagtet min højt spændte Nysgjerrighed, kunde jeg kun skjænke hende et flygtigt Blik; thi Musikken rev mig med sig. - Symphonien var ude. Hun traadte frem, langsom, beskeden men ikke bly. "Pyt!" sagde jeg i mine egne Tanker, da jeg nu nærmere betragtede hende - "smuk Figur; men intet udmærket Ansigt - saa koldt, saa livløst!" hendes Øjne saae jeg endnu ikke, og først længe derefter; thi de bedækkedes næsten halvt af Øjenhaarene; og hun fæstede dem ikke paa Nogen, de foer kun ganske flygtigt over dem hun talte med. Hun traadte hen til os, udfoldede Rullen og sagde med en tvungen Udtale, der tilkjendegav hendes franske Herkomst: "jeg kjender den Soprano, og ar den synget før; med Assistance af di min Ærerr! -" hvo der nu gjorde store Øjne, det var alle vi Ærerr; men ingen større end vor Capelmester; hans Ansigt blev en halv Gang saa langt som ellers; han gloede paa hende, som om han ikke rigtigt havde fattet hvad hun sagde. "Hvem før' an?" spurgte hun med et flygtigt Øjekast omkring i Kredsen - "jeg - jeg" svarte han hurtigt, anviste hende bukkende Plads foran sin egen Nodestol, fremtog og fordelte de ledsagende Stemmer med ualmindelig Væverhed.

Jeg fik ingen - hvormed jeg var vel tilfreds - og stillede mig mellem de faae Tilhørere. - Hun saae sig tilbage, *Fiedler* nikkede til sine Medspillende, og pegede med Buespidsen paa Noderne; hun tog sine i begge Hænder - de vare i Sandhed smukke - satte den højre Fod frem, den var nydelig, klappede tre Gange med Taanen, og -. Da jeg forgangen Aar førstegang saae *Roat* gaae op; da han stod der med Balancestokken - en heel Skibsraa - i Hænderne, vuggede sig frem og tilbage med Ryggen til Styttten, traadte rask ud paa Touget og snappede Foden tilbage, som om han tvivlede paa dets Styrke - da følte jeg en Beklemmelse, en ængstelig Uroe: "Vil han? tør han? kan han? Om han selv bliver bange, svimler - om Touget brister -" Men da Musikken saa stemmede an, da han med Kraft og Sikkerhed vendte ind paa denne smalle Broe mellem Liv og Død - da lettedes mit Bryst, da følte jeg, at med *ham* havde det ingen Fare.

Saaledes følte jeg her en vis Benouelse, da jeg saae den unge Pige med saa yderst vanskelig en Opgave for sig, blandt saa mange skarpe Kjendere. Men saasnart hun intonerede og det med en Virtuosas Sikkerhed, Kraft og Fylde, da hendes Sølverstemme gennemfoer mig som et electrisk Stød, da følte jeg og med en Slags sød Forskrækkelse hvor vis hun var i sin Sag. Nu først vovede jeg ret at betragte den Mund, der udsendte saa herlige Toner. Men saaledes var den ikke smuk - Man borde heller aldrig see paa en Sangerinde, eller og skulde hun være maskeret; hvad har Øjnene hos hende at bestille? mine vendte jeg ogsaa bort; og nød nu en Henrykkelse, som ikke blev afbrudt før Sangen; Instrumenterne havde jeg slet ikke hørt.

Med en let Bøjning leverede hun sit Blad til den forbausede Concertmester; med nedslagne Øjne og et svagt Smiil modtog hun de fra alle Kanter indstrømmende Taksigelser, og gik derpaa hen til 71 Husets Moder, hos hvem hun satte sig, ventende som Tilhørerinde paa et nyt Nummer. - Da dette var forbi, blev hun anmodet om atter at glæde Selskabet med sit fortrinlige Talent; hvortil hun uden mindste Snerperie viste sig villig; men uheldigvis havde hverken hun eller Vi noget Accompagnement, undtagen af Pianoforte. Jeg vovede af foreslaae et da Capo af Arien, men derfor bad hun sig forskaanet: "jeg ikke elske da Capo," svarte hun "anden Gang, man ikke gjør saa vel - men - jeg mig ikke udtryk i dansk -" - behag at tale fransk, Mademoiselle!" tog jeg Ordet paa dette Sprog; "jeg troer næsten at kunne gjette deres Tanker." Nu ophørte hendes Forlegenhed, og det tvungne i hendes Væsen, der vist nok allene havde sin Grund i den Tvang, Sproget paalagde hende; med fransk Livelighed sagde hun: "man skulde aldrig forlange Gjentagelse hverken af Musikstykker, scenisk Spil eller Declamation. Saa strax derefter lykkes det ikke saa godt som første Gang; kan aldrig gives ej heller modtages med den første Varme, og baade Kunstner og Tilhører tabe begge." "Jeg kan ikke andet end give dem Ret - skjøndt det strider mod min egen Fordeel - " svarte jeg, "men dog med Indskrænkning. Vel kunde deres Paastand endogsaa logisk bevises; thi lad os blot forestille os sexten encores i Rad; da vil jo det fuldkomneste Mesterstykke tabe - i det mindste sin Friskhed; og taber det sextende Gang, taber det og den femtende, og saa videre lige op til den anden. Men gives der ikke alligevel Undtagelser? Compositioner som aldrig tabe sig? som i høj og stedse højere Alder beholde den ungdommelige Friskhed?" "Beholde?" gjentog hun; "jeg vilde hellere sige: fornye, og denne Evne til at kunne fornyes, er netop Kjendemærke paa de Frugter, der taale at gjemmes. Men min Mening er jo og kun denne: at de maae nydes i Mellemrum. Et slikvurnt Barn, som ikke kan styre sin Begjerlighed, forspiser sig let i det Søde, og spiser sig keed deraf; derfor holde forstandige Forældre det tilbage, at det maae nyde lidt og længe." Dette sidste sagde hun med et muntert Smiil, der - dog kun for et Øjeblik forandrede hendes Ansigt, og viste et Glimt af indvortes Liv, som det ellers savnede. - Jeg blev afbrudt i denne Samtale, da man kaldte mig hen i Orchestret; og da Nummeret var forbi, og jeg atter vilde knytte den, savnede jeg *Alice*. Hun var pludselig bleven afhentet til sin Comtesse.

Som unge Herrer gjerne pleje, saa begyndte vi nu at recensere den Bortgangne; og havde hun ikke bedre Skjæbne, end et nyt Digt 72 imellem æstetiske Kunstdommere, alle finde de Fejl, men ikke alle de

samme; hvad een roser laster en anden; og vilde Forfatteren i en ny Udgave tage enhver Rettelse og Udsættelse tilfølgende, skulde det gaae ham med hans Bog, som det efter Fabelen gik hiin aldrende Mand med hans Hoved, af hvilket en ung Elskerinde udrykkede de graae Haar, og en ældre de sorte: saa den føjelige Stakkel tilsidst beholdt slet ingen tilbage, men sad der aldeles skallet imellem dem. Men mange skarpe Domme ere ikke altid et ondt Tegn; det viser, at man *leder efter Fejl*. De tvende Parter vare dog alle enige: at hun sang guddommeligt, og at hun havde en - *stor Mund!* Dette sidste maatte jeg selv skjøndt ugjerne, indrømme. Men sandelig! ingen af os havde endnu seet hende.

Midt under Aftensmaaltidet kom hun igjen. Den opmærksomme Vertinde overlod hende sin Stol ved Siden af mig med den Ytring: at de to franske bedst vilde underholde hinanden. Det traf ind; thi aldrig før havde jeg hos noget Fruentimmer fundet saa fiin en Belevenhed forenet med saa dyb en Følelse; og dog skiftede hun med ejendommelig Lethed Æmnet, saa ofte jeg bragte et nyt paa Bane. Hvor gjerne havde jeg gjort hende selv til eet! men paa den lige Vej gik dette jo ikke an, og Omveje ledte ej heller til Maalet, eftersom hun bestandig bøjede af, eller vel endog med et kunstigt Spring vendte heelt tilbage. - Skade - tænkte jeg tidt - at den Mund, der taler saa smukt, ikke selv er det!

Jeg erfarede ikke meer, end hvad jeg allerede forud havde formodet: at Comtessen var hendes Velgjørerinde og eneste Veninde.

Julebal

Man vil finde det naturligt, at jeg beholdt mit sidste Natteleje; og ligesaa, at jeg en heel Time lyttede ved Tapetdøren. Men forgjæves; jeg hørte ikke det allermindste til *de Uforklarlige*. Omsider jog Søvn og Kulde mig fra min Lurepost i Seng.

Efter en uafbrudt og kvægende Hvile vaagnede jeg først i Dagbrækningen. Jeg klædte mig paa, og gik hen til Vinduet. - Det var Tøvejr. Graa Regnskyer drev ilende og lavt hen over Skoven - den mørke Skov der nylig stod smykket til Julen i Vinterens prægtigste Sølvmor. Saaledes - tænkte jeg - aflægger den unge Hustrue sin Brudestads og brammende Hovedpynt; og nøjes beskeden med dagligdags 73 Klæder og eget Haar. Sydvestvinden hylede i de gistne Vindueskarme; og svingede Rørtaget i Borggraven med uophørlig Susen og Skraslen. Jeg blev vemodig stemt; det var som de lavthængende Skyer nedtrykte mit Sind, og indsnevrede mit Bryst. Jeg tænkte med Tungsind paa min ædle Naboerske, det sidste henvisnende Skud af en fordum mægtig og blomstrende Stamme. Snart er ogsaa hun forsvunden af sine Forfædres Haller, der allerede beboes af en fremmed og frodig fremblomstrende Slægt. Uvilkaarlig sukkede jeg med Helleniens blinde Sanger:

*"Menneskets Æt er som Løvet,"
"Vinden nedhvirvler i Støvet;"
"Disse Skovene taber,"
"Andre Foraaret skaber."*

Det var mig dengang aldeles uforklarligt, hvorfor mit "Tøvejrhumør" som Herredsfogden kaldte det, ikke vilde lade sig fordrive den hele udslagne Dag. Jeg tog Deel i Alt, men kun Halvdeel; og det hændtes mig flere Gange, naar nogen af Selskabet eller jeg selv kom til at savne mine Tanker, at jeg fandt dem oppe hos Comtessen, eller i hendes Værelser.

Vi havde mange Ting for: vi musicerede, spillede Billard, Kort, Fjederbold; og tilsidst sloges vi med Snebolde. Kort sagt: man slog sig løs paa alle mulige Maader; men jeg var og blev bunden - jeg vidste ikke hvoraf.

Al denne Galskab skulde endes med Dands. Nogle flere Damer - paa hvilke der var Mangel - bleve hentede. Kort før Ballet skulde tage sin Begyndelse, kom een af Herrerne i Tanker om Alice. "Hun er mageløs i Sang," sagde han, "og dersom hun kun dandser halvt saa godt -" "- hun dandser slet ikke," faldt den ældste Jomfru Hansen ind; "i det mindste har vi aldrig seet hende dandse; indbuden har hun været to tre Gange, men altid undskyldt sig." "Skal vi ikke forsøge det engang endnu?" sagde Herredsfogden, "hvem kan vide - om - Rectoren for Exempel indbød hende? han converserede hende iaftes saa yderst behageligt; og det lod til, som de ikke fik Materien udtømmet - Skriv hende en Billet!" Det gjorde jeg. Svaret kom mundtligt og strax, "hun skulde have den Ære."

Jeg stod just i en venskabelig Strid med et Par andre Dandsere om hvo der skulde føre den første op, da Alice kom ind. Amor og alle 74 Gratier! det var hende, og det var ikke hende; jeg saae, og jeg saae: det var

ikke hiin mørkkklædte mørkladne, kolde, hartad stive Française; det var Terpsichore selv, let som en Zephyr og mild som Morgenstjernen. En snehvid Balkjole sluttede i tætte Folder om den yndigste Krop, og naaende kun til Anklerne, lod den frie til Beskuelse de nydeligste Fødder, omvundne paa gammel græsk med rosenrøde Silkebaand. Et himmelblaat Flor tilhyllede Barmen, og en eneste Lillie - et Værk af Kunsten - prydede den mørkebrune Haarfletning paa hendes Isse. Men Ansigtet fremfor alt! hvilken sølsom Forvandling var det undergaaet! Hvor var den store Mund bleven af? Som hun med et Par takkende Ord smilte mig imøde, da jeg traadte til for at hilse og opbyde hende, kunde jeg gjerne ønsket den endnu større, for at see desflere af de skjønneste Tænder, der nogensinde fremskinnede mellem tvende Purpur-Læber. Og Øjnene! ogsaa disse aabnede mig nu for første Gang deres mørkeblaa Himmel, og viste mig i et Glimt hvilken Aand der boede forinden.*

Vel var det at Musikken i det samme begyndte; thi min Overraskelse var saa hæftig, tillige saa sød, at jeg skulde have glemt Dandsen, mig selv, og alt andet omkring mig. -

Unge Læser! smukke Læserinde! nu vide I allerede, hvad jeg dengang ikke endda mærkede: at Kjerlighedens Gud havde ramt mig med sin sikkreste Piil. Hvorledes kunde jeg ogsaa tænke, at den der ved første Sammenkomst var mig saa ligegyldig, derefter pludselig skulde vorde mig saa dyrebar? Jeg havde stedse forestillet mig, at Kjerlighed nødvendig maatte begynde ved det allerførste Syn. Eller var den der virkelig strax? laae hidtil i Dvale, og vækkedes blot? som naar vi drømme, og først ved vor Opvaagnen vide at vi have drømt.

Jeg fornåm ikke hvorledes jeg var faren, før Alice var borte. Henimod Midnat forlod hun Ballet, for at begive sig til sin ensomme Veninde. Da var det for mig, som om Lysene brændte søvnigt, Musikken lød mattere, og Dandsen gik tungere; som om hun havde taget det halve Liv, Lys og Glæde bort med sig. Jeg kunde ikke længere skuffe mig selv over mit Hjertes Tilstand. - Denne vigtige ^{*} 75 Opdagelse skulde fordrevet mig fra Selskabet hen i Ensomhed, havde jeg ikke frygtet, derved at røbe mig selv - jeg, der saalænge hun bivaanede Ballet, ikke havde været fra Gulvet. Men endnu mindes jeg grant, hvad Tvangen kostede mig: istædet for at jeg før havde dandsset *med* Liv, saa dandsede jeg derefter *paa* Livet; min forrige selvbudne Munterhed veeg for en besværlig og ofte uheldig Vittighedsjagt. I Pusterummene gik jeg fra Værelse til Værelse; saae paa de Spillende, uden at vide hvad de spillede; blandede mig i Samtaler uden at vide hvad de angik. Uden videre Beskrivelse: jeg bar mig ad som en Forelsket.

Saalænge der dandsedes, gik det saa som saa. Men da der vare færre Damer end Chapeauer, og blandt de første nogle daarlige Danserinder, med hvilke der maatte gøres - hvad i Landsbysproget kaldtes *Hoverie*: foreslog de sidste til en Forandring - Julelege. Nu blev jeg værre faren. Jeg maatte give Pant paa Pant; snart vare alle mine Lommer tømte. Og da saa Panterne skulde indløses! Hvor dyb var ikke *Brønden?* hvor haard den *brede Steen?* hvor tung *den polske Kirkegang?* jeg *hang*, jeg *skriftede* i Sandhed som en Synder; og alle de Kys, jeg fik og gav, smagte dels som *Ædikke* og dels som Vand. Men paa Forundringsstolen ventede mig dog den haardeste Prøvelse. Det var stakkels Tertius, som skulde forkynde mig Selskabets Anmærkninger; hvilket han ogsaa gjorde med samvittighedsfuld Nøiagtighed og største Alvorlighed. Jeg frygtede og sad som paa Naale. Adskillige dunkle Hentydninger havde jeg med kunstlet Rolighed nedslugt; men een forstyrrede den ganske: "og somme -" endte han - "forundrer sig over, at Hr. Rectoren er bleven saa forunderlig, siden hans Dame gik bort." "Den skal sidde!" raabte jeg, og sprang op fra Stolen. Mandfolkene loe, Fruentimmerne fnisede. - Den skyldige var ikke at udfinde. Tertius angav den yngste Jomfrue Hansen; men hun fralagde sig rent ud Beskyldningen. "Var det ikke Dem saa var det Deres Søster;" sagde han. Hun nægtede ligesaa haardnakket. Enden blev at han selv maatte sidde; og jeg fik ingen Hævn.

Legen havde tabt sin Morsomhed - man gabede - man snakkede om Sengen. Jeg længtes efter den, for uforstyrret at kunne tænke paa hende, der paa saa underfuld en Maade havde overrumplet mit Hjertes hidtil uindtagelige Fæstning.

Jeg gennemgik den hele Aften fra hendes glimrende Fremtrædelse til den sidste yndige Hilsen, med hvilken hun forsvandt. Jeg gjentog 76 ethvert af hendes Ord. Jeg dandsede alle vore Dandse om igjen; og nu først begreb jeg, hvori hendes Mesterskab, ogsaa i denne Færdighed bestod; ej allene i Skjønheden, men og i Letheden af alle hendes Bevægelser. Uden allermindste Anstrængelse udførte hun de dengang endnu brugelige Armturer; Arme og Fødder rørte sig ligesom ved et skjult Maskinerie i uforstyrrelig Takt, medens det dejlige Legeme svævede mellem de andre Dandsende, ligerviis som Svanen sejler rank og roligt mellem tumlende Bølger.

Jeg lod min Indbildningskraft paa ny afpræge mig hendes Miner, Smil og Øjekast, naar vi mødte hinanden, naar vi talte sammen; om de ikke indeholdt noget meer end blot Artighed: det syntes saa - men - her greb mig pludselig den Tanke: hvorledes var hun mod de andre unge Mandfolk? - hm! det vidste jeg ikke. Kun det havde jeg dog bemærket: at Conrectorens Broder nogle Gange betragtede hende, dog med en vis Alvorlighed; og at hun ligesaadan havde skottet til ham fra Siden. Han var rigtignok en Mand henad Aarene, men af et yngre endnu mandigt og kraftfuldt Udseende. Hans Haar og Kindskjæg faldt mere i det graae end i det sorte, men vanhældede dog ikke Smukheden af hans solbrændte Ansigt, der oplivedes af et

par muntre lyseblaae Øjne. Hans Skabning var atletisk og hans Holdning som en Krigers. - Dog herover beroligede jeg mig snart, saameget lettere som jeg hørte ham snorke af Hjertens Grund. Han og Broderen - de Uadskillelige! - vare nemlig flyttede op i min, forrige Seng, og jeg havde faaet en anden i samme sorte Stue; eftersom de sidst tilkomne Damer indknebe Huusrummet til det yderste.

Jeg vaagnede først temmelig højt op paa den korte Vinterdag. Jeg keeg over til den anden Seng - den var tom. Jeg drejede mig om til Vinduet: Solen skinnede derind. Jeg stod op.

Som jeg var paaklædt til at gaae ned, og allerede udstrakte Haanden efter Trykkeren, lød der en taktmæssig Knirken inde fra den store Sal - mon det er hende? tænkte jeg, listede mig hen til den velbekjendte Dør, og linnede saa sagtelig ved den, at jeg kunde med det ene Øje titte derind. - Det var hende! Hun var i Morgendragt; men et Kastetørklæde tildækkede Hals og Barm - ej engang Dagen maatte see dem. Hun var ifærd med, i en Commode at gjemme sin pent sammenlagte Balstads; og da hun blev færdig dermed, trak hun en anden Skuffe ud, tog noget i Haanden, som jeg ikke kunde see, 77 men hvorfra nedhængte en sort Lidse af Silke eller Haar. Længe betragtede hun det med dyb Vemodighed, sukkede, trykkede det med begge Hænder til Brystet, kyssede det, og vendte de graadfulde Øjne didop, hvor de Dødelige søge Trøst for Smerten hernede. Derpaa gjemte hun atter det fremtagne, tørrede sine Øjne, og forlod Salen med roligt Aasyn og lette Fjed.

Hvad kunde det være? et Billede formodentlig; men hvis? en Elskers? - det faldt mig tungt paa Hjertet - maaskee en Moders? - det lettedes igjen. Men hvo var hun da selv? en Emigrantinde? af høj Stand - alt for høj! det forraadte jo hendes fuldkomne Dannelse. -

"Vished!" sagde jeg fast besluttet til mig selv, og ombyttede min Ensomhed med Selskabets muntre Larm.

Liniedandserinden

Dagen henløb, uden at jeg var kommen i det rene med mig selv, paa hvilken Maade jeg vilde erklære mig for Alice; men da jeg nu engang havde bestemt, at jeg vilde, kunde jeg og uden mærkelig Adspredelse deltage i Forsamlingens adskillige Morskaber, som dog fra nu af havde saa lidet tiltrækkende for mig, at jeg ikke er istand til at mindes, mindre at beskrive dem.

Det var Juleaften. - Følgende Helligdag tog jeg i Kirke, ledsaget af nogle Faa, hvoriblandt de tvende Brødre. Alice var der - det vidste jeg - men Comtessen ikke, saasom hun ikke befandt sig vel. - Under hele Tjenesten saa den andægtige Pige kun paa Præsten og sin Bog: Det glædede mig. - Først da vi begge paa eengang traadte ud af Stolen, mødtes vore Øjne. Hun rødmede, og hilsede venligt; men tale sammen gjorde vi ikke - jeg manglede Mod dertil. - "I Morgen!" tænkte jeg.

Det blev Morgen igjen. - Brødrene havde, som de forrige Dage, forladt Værelset. - Jeg stod op - Jeg stod en heel Time, lyttede, keeg ind i Salen - nej! hun var der ikke. Flere Gange gik jeg til Kammerdøren, og vendte atter tilbage. Min Beslutning vaklede, mit Mod sank. - Da lød omsider den velkjendte Knirken. "Nu eller aldrig!" sagde jeg halvhøjt, og gik derind. Hun syslede ved Commoden; men da hun fornåm nogen, vendte hun sig hastig imod mig; jeg saae, at hun forskrækkedes - skiftede Farve, og derved steeg mit Mod paa nye: det første Skridt var overstaet.

78

Jeg blev, staaende i ærbødig Afstand, og sagde: "Mademoiselle!" - men mere sagde jeg ikke; fordi jeg ikke rigtigt vidste, hvad jeg vilde sige. - "Monsieur," svarte hun; men heller ikke mere. - Jeg blev forknytt, benouet, indviklet i min egen raadville Ængstelighed. Da øjnede jeg pludselig en Udgang: "jeg har hørt" sagde jeg hurtigt, "at Comtessen ikke befinder sig vel." "I Dag er hun noget bedre." "Det glæder mig." - Atter en Pause.

Min piinlige Forlegenhed steeg med hvert et Pulsslag - den var ikke til at udholde. - Som en svulmende Strøm gjennembryder Dæmningen, saaledes udvældede mine trangt indspærrede Følelser i en Strøm af Ord - hvilke? - det veed jeg ikke; men saameget erindrer jeg: at Farven forlod Alices Kinder, og Glandsen hendes Øjne; og at hun støttede sig med den ene Haand til Commoden. Jorden brændte under mine Fødder.

"Min Herre!" begyndte hun med klar og fast Stemme; men det forekom mig, at denne Fasthed var fremkunstlet, "min Herre! deres ærefulde Andrag er af den Beskaffenhed, at den forpligter mig til den oprigtige Tilstaaelse - " (det er ægte fransk Stil! tænkte jeg) - at jeg er bundet til Comtesse R.... ved

saadanne Baand, som intet i Verden kan eller maae løse. Hun er mit Alt - og jeg - hendes sidste Trøst - den sidste Traad, der knytter hende til Livet - "De seer -" lagde hun ilende til - "at jeg skatterer Deres meget hædrende Tillid, idet jeg berører et Forhold, som ellers ikke fremstiller sig for Verdens Blik." Mit havde jeg, medens hun taledede, nedslaaet som en Synder for Dommeren. Nu hævede jeg det atter; og med det samme sank hendes; men to store Taarer vældede ud under de lange Øjenhaar. Jeg kom igjen til Mod og Mæle: "Det Forhold" sagde jeg, "hvori De befinder Dem til Comtessen - jeg ærer det - hvorlidet jeg end kjender dertil - men - tillad mig blot dette ene Spørgsmaal! - om dette Forhold nu ikke var? -" Her kastede hun et Lynblik til mig, trak i sine Handsker, og svarte med tilsyneladende Kulde: "det er - og - hun saae sig omkring, som Een der søger en Lejlighed til at slippe bort. "Alice!" sagde jeg med tiltagende Dristighed; "jeg kjender Dem kun under dette Navn, og med dette tiltaler jeg Dem, hvis De saa vil, for sidste Gang. Jeg er ingen letsindig Yngling; som Mand, som ærlig Mand, og efter alvorlig Prøvelse af mit Hjerte, siger jeg frit og aabent: det tilhører Dem - reent og udeelt. Men - hvis ingen Følelse i Deres skulde tale for mig" - hun saae paa mig med et smerteligt Blik, i 79 hvilket jeg troede at skimte et Glimt af Ømhed. Jeg greb hendes Haand, som hun ikke unddrog mig. "Alice!" vedblev jeg; "hvis jeg ikke var Dem ganske ligegyldig - kun et Ord, et eneste husvalende Ord! Jeg kan vente, vil vente taalmodig, indtil det Forhold, De nys betegnede, maaskee kunde forandres, uden af løses."

Hun trak sin Haand blidelig tilbage, holdt den anden et par Secunder for Øjnene, sammenpressede Læberne, som for at dæmpe frembrydende Graad, og viste saa til en Stol ved Siden af mig. Mekanisk satte jeg mig; hun sank, eller meer, segnede ned paa en anden. - Nogle Øjeblikke sad hun bestædt i indvortes Kamp; hurtigt bølgede Barmen, Øjenlaagene klippede; omsider frembrød hendes Ord med et skjælvende Suk.

"Førend De andengang ønsker mit Svar paa det vigtige Spørgsmaal, De har behaget at gjøre mig" - sagde hun med Fatning - "bør De kende mere til mig, min Skjæbne, og min Stilling, end det lidet, De hidtil vidste. Men først, saafremt De har mig - som jeg - jeg - nærer en oprigtig Højagtelse for Dem, udbeder jeg mig Deres Løfte: at De, naar min Historie er til Ende, bier indtil jeg selv uopfordret svarer paa Deres alt for artige Yttring." Jeg lovede det.

"Hvad min Fødsel og Herkomst angaaer" sagde hun, "da er jeg mig selv ligesaa ubekjendt som Dem. Jeg veed hverken af Fader eller Moder; ene, uden Frende eller Ven, er jeg udstødt paa Livets Skueplads. - Og til en virkelig Skueplads hæfte sig mine tidligste Erindringer; ja, min Herre! jeg har henlevet min Barndom med Liniedansere, Springere og Kunsttryttere - " jeg følte, at der gjennemfoer mig ligesom en kold Gysen; og jeg bemærkede, at hun kastede et Sideblik til mig - "Min Smule Færdighed i Dans - har jeg erhvervet under Graad og Pidskesnert. Ofte ønskede jeg - ak! jeg kunde ikke bede til Gud; thi jeg kjendte ham ikke - jeg ønskede at Touget maatte briste, og jeg ved et sønderknusende Fald faae en Ende paa mine Lidelser. Selv turde jeg ikke kaste mig ned; thi jeg frygtede Svøben meer end Døden. Ofte, naar Klap og Bravoraab regnede ned over mig, og jeg med Armene korsviis over Brystet bøjede mig for det jublende Publicum, trillede de bittreste Taarer ned over mine magre sminkede Kinder."

"Jeg skulde upaatvivleligt engang alligevel fundet Lejlighed til at gjøre sikker Ende paa min usle Tilværelse, hvis ikke den for mig saa hældige Forandring var indtruffen: at nogle rejsende Musici etsteds 80 havde sluttet sig til vores Bande. Een af disse, en Romer af Fødsel opdagede min Syngegave, og paatog sig at uddanne den. Da jeg herved paa dobbelt Maade kunde bidrage til at fylde Directørens Casse, tillod han mig gjerne at nyde Romerens Underviisning; og jeg nød den med dobbelt Lyst; thi for det første elskede jeg Sang - Glædens og Sorgens Tolk i Menneskets Bryst -; for det andet var jeg saalænge befriet for Directørens og hans Kones Mishandlinger; og for det tredie kunde jeg hos min godhjertige Lærer spise mig mæt i Macaronis. - Jeg gjorde god Fremgang; men til min egen Skade; thi forhen havde jeg sluppet med at voltigere og dandse, nu maatte jeg ogsaa synge offentlig. Og da jeg gjorde dette med Tvang og Frygt, var jeg ikke stedse saa heldig at indhøste Tilhørernes Bifald: og da fil jeg arme Stakkel Hug til min Aftensmad."

Her sukkede hun smerteligt, og aftørrede et par nedrullende Taarer; ogsaa mine randt ved Forestillingen om denne Engels grusomme Behandling. Jeg følte mig saa beklemt, at jeg ikke kunde fremføre et Ord.

"Men" vedblev hun, "Gud forbarmede sig over den forældreløse Skabning, og frelste mig af disse Barbarers Hænder. Vi befandt os just i Livorno, for derfra at indskibe os til Engelland. Under den sidste Forestilling havde jeg gjort mine Sager saa slet, at jeg havde den haardeste Straf at vente. I min store Angest besluttede jeg nu at udføre det Forsæt, hvori jeg hidtil var bleven hindret. Endnu inden Forestillingen var forbi, sneg jeg mig bort, og løb af alle Kræfter lige ned til Havnen, og styrtede mig i Vandet. Det var i Aftenskumringen; men nogle Sømænd, ved hvis Skib jeg sprang ud, havde seet mig. Øjeblikkelig kastede Een sig ned, greb mig, og bragte mig uskadt op paa Dækket. Aldrig saasart var dette skeet, før min Tyran med en anden af Banden, som strax maae have mærket min Flugt, kom farende til og fordrede mig udleveret. Jeg skreg og kastede mig ned for min Redningsmand. Jeg omsnoede hans Been, "frels mig! behold mig! dræb mig!" raabte jeg med min sidste hendøende Kraft-Bevidstheden forlod mig. - Da jeg opvaagnede befandt jeg mig liggende afklædt i en Seng, og i et smukt Værelse, som havde et for mig aldeles fremmed Udseende. En venlig Mand i blaa Klæder sad hos mig, og da han saae, at jeg slog Øjnene op, klappede han mine Kinder, og talte saa kjerligt til mig, at jeg greb hans Hænder, og bedækkede dem med Kys. "Bliver jeg

hos Dig? er Rosetti borte? vil 81 Du hytte mig for ham? vil du beholde mig?" saaledes raabte jeg, og strakte mine skjælvende Hænder ud imod ham. Han kyssede min Pande, og gav mig de trøstefulde Forsikringer: at jeg var i fuldkommen Behold: Han havde løskjøbt mig; og jeg havde ikke meer at frygte af den slemme Rosetti."

Alices Øjne tindrede; hun udstrakte sine Hænder, som om han endnu stod for hende, og sagde: "Gud glæde dig, min Sjæls Frelser, ihvor du er! i denne Verden, eller i en bedre! - der! -" med en Madonnas Aasyn vendte hun sine Øjne didop, hvor hun engang skulde takke ham. Hendes Hænder foldede sig, og sank i Skjødet. Jeg troede, hun havde glemt min Nærværelse.

Dog ikke længe; hun tog atter ved.

"Det var den samme, som drog mig op af Vandet. Han førte et Handelsskib; men endnu i dette Øjeblik veed jeg ikke, om han var en Engellænder, eller af et andet nordligt Folk; thi hans Modersmaal forstod jeg ikke. Men hans sidste Velgjerning imod mig var ligesaa stor som den første. Strax den næste Dag købte han mig ordentlige Klæder, tog mig med sig til en Villa i Nærheden af Livorno, og forestillede mig for nogle der boende Damer; blandt hvilke den yngste modtog mig med særdeles Godhed; og da jeg have fortalt hende det sørgelige Brudstykke af mit korte Levnetsløb, spurgte hun, om jeg vilde blive hos hende? De kan vist forestille dem, at jeg i Førstningen vægrede mig, og ikke vilde skilles fra Captainen. Dog snart overbeviste begge mig om, at dette ingenlunde gik an. Jeg blev. Han rejste. Jeg saae ham aldrig mere. -"

"Denne Dame er min Opdragerinde. Jeg kunde dengang være ti eller elleve Aar, men havde hverken lært at læse eller at skrive; Religionen var mig aldeles fremmed. Hun underviste mig selv i Alt; og saaledes indhentede jeg snart det forsømte, ligesaameget af Kjerlighed til hende som af egen Lærelyst. Ja, min Herre! Gud beskikkede hende til Moder for den forældreløse. O, denne min anden Moder er - De gjætter det allerede - Comtessen her - og -" her rejste hun sig - "nu kjender De, Hr. Rector! Styrken og Helligheden af et Baand, som De vist er for ædel til at ville opløse."

Ogsaa jeg rejste mig; kyste med taus Ærbødighed hendes Haand, hvilket hun ikke forholdt mig og vendte tilbage til mit Værelse.

Jeg følte nu alt for vel, at jeg maatte frasige mig den skønne Alice, og bekæmpe min Lidenskab; og at det første Skridt hertil var en 82 snarlig Hjemrejse. Alligevel vilde en alt for pludselig gjøre Opsigt, og røbe mit Hjertes Hemmelighed, hvilken de omværende allerede havde begyndt at ane. Tilmed var den halve Tid af Ferierne endnu tilbage. Jeg maatte altsaa ophitte et rimeligt Paaskud, for ej at synes uskjønsom mod de vakkre Ulvedalers mange Artigheder, og hjertelige Gjæstfrihed. Dette fandt jeg let, og berammede da Afrejsen til anden Dagen derefter.

Vore bedste Handlinger fattes dog stedse Heelhed. De udspringe alle af flere Bevæggrunde, hvoraf nogle igjen ikke ere aldeles rene, Saaledes avledes denne min Beslutning ikke ene af Agtelse for de tvende Damers indbyrdes Forhold, men ligesaa meget af en Slags Klogskab - en vis Hjertets Politik, som tilhviskede mig; at jeg herved vilde befæste mig i Alices Gunst. Maaskee endog at herunder stak en lidt mandlig Stolthed, og den igjen blandet med en Smule Tilsats af hvad Franskmændene kalde *dépit amoureux*. Og overalt dette, tør jeg vel bestemt paastaae: at ikke et svagt Haab om Muligheden af Alices Besiddelse endnu ulmede i mit Hjertes inderste Lønkammer.

Søcaptainen

Den paafølgende Nat vaagnede jeg hændelsesviis midt i min Søvn, og blev uforsætlig Tilhører ved en Samtale, hvis Indhold griber alt for meget ind i denne hele Historie, til at jeg ikke skulde gjøre mine Læsere bekendte dermed.

Brødrene, som vistnok troede at jeg bestandig sov, gennemgik deres vigtigste Livsbegivenheder. Den ældre maae ved min Opvaagnen have endt sin Beretning; thi jeg hørte da, at han sagde; "saaledes var det urandsagelige Forsyns Førelse med mig, kjere Broder! Fortæl du nu mig oprigtig, hvorledes det er gaaet til, at du med saa stor en Guds Velsignelse aldrig har faaet isinde at gifte dig!"

"Det er snart sagt" svarede den Yngre: "fordi jeg ikke har havt Lyst til nogen, undtagen Een; og hende kunde jeg ikke faae."

"Men denne Ene!" sagde Conrectoren "hvem var hun? hvorfor fik I ikke hverandre? lad mig høre det

saadan i Sammenhæng!"

"Ja vel! siden du ønsker det" svarede Broderen. "Jeg var kommen tilbage fra et Krydstog under Kurilerne, og laae ved Peter Pouls Havn paa Kamschatka, da der indløb Ordre fra Admiralitetet: at jeg ufortøvet skulde gaae over til Nordvestkysten af America, der foretage 83 nogle Opmaalinger, og siden den nærmeste Vej - om Cap Horn nemlig og gennem Middelhavet - til en Havn i det sorte Hav, for at afgive mine Beretninger. Paa denne Tour maatte jeg for Haverie anløbe en Havn i Middelhavet, og det traf sig just, at det blev -"

- "Glem ikke, hvad du vilde sige!" faldt Conrectoren ind, "hvornaar var det? hvorlænge er det siden?"

"Lad mig see!" svarede Sømanden; "det er en tolv Aar siden. - Nu, seer Du, traf det sig saa, at der paa denne Plads var nogle fornemme rejsende Russer; og de kom ombord til mig, og jeg kom til dem igjen; og det gik lystigt til med Baller og Basseraller i en Fandens Tid. - Paa saadant et Pikkenik blev jeg paasejlet af den Fregat, jeg mener, og fik en Skamfiling i Hjertet, som jeg ikke i mange Tider forvandt."

"Aha!" brød Skolemanden af, "Du blev forelsket - ikke sandt?"

"Vist gjorde jeg" svarede Broderen; "og det var ikke saa sært, for det var den skønneste Sejler - skal du vide - jeg i mine Dage har seet. Jeg gjorde Signaler; men dem besvarede hun ikke - eller hun forstod dem ikke. Saa løb jeg hende klos op paa Siden, og præjede hende - i al Høflighed. Og saa passiarede vi, og saa dandste vi, og -"

"Var det et italiensk Fruentimmer?" faldt den ældre atter ind, "og hvad hedde hun?"

"Hun var ingen Italienerinde" svarede den yngre; "men barnefødt i Frankrig; og hedde Roseau. Men Navnet gjør nu ikke noget til Sagen. - Kort at fortælle: vi kom sammen een Gang og to Gange, og flere Gange; og tilsidst kom det mig saa i Munden at jeg sagde hende reent ud paa godt dansk: "Mademoiselle! Je vous aime."

"Godt!" sagde Conrectoren; "og hun? -"

"Hun sagde ingen Ting" vedblev den Anden, "for hun hang i mine Arme, og saae ud som hun vilde til at himle. Og saa gav jeg hende et Kys, og hun gav mig eet igjen, og det blev til mange Kys, og havde nær aldrig faaet Ende. Og Meningen blev, at vi bandte højt og dyrt -"

"Hvad? bandte hun?" spurgte min Conrector.

"Naa ja! jeg mener blot, at vi tilsvor eller lovede hverandre med Haand og Mund, at vi vilde holde af hverandre saalænge Livets Vind pustede i vore Sejl."

"Det var et smukt Løfte" sagde Skolemanden; "hvorfor monstroe blev det ikke opfyldt?"

"Det kom saaledes," svarte Sømanden. "Blandt Russerne der paa 84 Pladsen var der en Greve, som og syntes godt om Marie; og da han mærkede, at jeg havde taget Luven fra ham, satte han alle Kludene til, for at hale mig. Og da det ikke hjalp -"

"Holdt lidt!" faldt hiin atter ind "hvad vil du sige med "Kludene" og det?"

"Jeg mener kun" svarede denne, "at han vilde stikke mig ud med Complimenter og Guldstads, Diamanter og Perler og saadant Ragerie. Men da han nu alligevel maatte sakke agter ud, saa blev han grov, og vi ragede uklar, og saa kom vi til at duellere -"

"Aa fy! Bro'er Christian!" brummede Conrectoren "har du duelleret? det er en barbarisk Skik."

"Det kan gjerne være" sagde Søegutten; "men det er nu eengang Skik; og den maae man følge. Det gik da godt nok, men ikke alt for godt: han fik en Kugle i Skroget, og maatte lægge op et Fjerdingsaarstid, for at lade sig kalfatre -"

"Han døde ikke?"

"Nej! Men han var af en stor Familie, og havde mægtige Venner; og jeg blev drillet og chicaneret, saalænge til jeg maatte tage min Afsked. Og det var min Lykke som du veed."

"Men Pigen?"

"Pigen! - Ja, seer du! da han ikke selv kunde faae hende, saa fik han nogle af hans gode Venner til at bagvaske mig hos hende og hos Familien, som om jeg var en liderlig Hund, der havde mig en Kjereste paa hver Plads, jeg kom til. Nu skulde det netop træffe sig saa, at jeg i samme god Lag havde skjænket hende et levende Beviis paa min Kjerlighed -"

"Hvad!" foer den Gamle heftig op, "Christian! var det kommen saavidt? Gud forlade dig! havde du besvangret hende?"

Broderen loe. "Du ta'er fejl; det var ikke saadan ment - det skal jeg nu fortælle dig bagefter. Nok er det: hun troede Sladderer - skrev mig til, "at saadan og saadan" og derfor vilde hun nu dreje af, og jeg kunde styre min Cours hvorhen jeg selv lystede. Jeg løb strax for at klare Tingen; men hun havde allerede lettet, tilligemed hele hendes Escadre. Jeg har ikke seet hende siden."

"Hvorfor skrev du ikke til hende? søgte hende op?" spurgte hiin.

"Ja hvor?" sagde Sømanden. "Jeg vidste ikke engang Navnet paa hendes Hjemstavn. - Det var forbi, og derved var intet videre at gjøre."

85

Her opstod en kort Taushed; efter hvilken Conrectoren først tog ved: "det er sandt, den Omstændighed, du berørte, der gjorde hende Hovedet saa kruset -"

"Rigtig! det gik saaledes til. En Aften, som jeg -" Her paakom mig uhældigvis en Nysen, som ganske afbrød Samtalen. Conrectoren sagde "Prosit!" og Broderen mumlede til ham: "en anden Gang."

Slutning

"*Ingen veed - naar Solen staaer op - hvordan den vil gaae ned,*" er eet af Degnens Ordsprog i Ulstrup, hvorved han næsten har erhvervet sig Anseelse af en Sandsiger; og det temmelig nemt, thi i Grunden er det ikke andet end en Spaadom, der langt oftere træffer ind, end slaaer fejl.

Dette Tankesprog - som Herredsfogden ophøjede i Orden med de syv Vises i Grækenland; den avisbelæste Pranger satte over for *Etatsraad Syrachs*: es karm nicht so bleiben; og Degnen selv lidt nedenfor den *vise Syrachs*: priis ingen lykkelig, før hans Endeligt kommer - dette Tankesprog, som han ogsaa anbragte paa den til Afrejse bestemte Dag, da en tyk sortgraae Tøetaage skjulte Himlen og indhyllede Jorden, har uudslettelig indpræget sig i min Hukommelse, idet nemlig den physiske Betydning, i hvilken Oraclet gaves, fik en moralsk, uventet og glædelig Opløsning - alt som i nærværende Capitel nøjere skal oplyses.

Endnu medens vi alle tre laae i Sengen om Morgenen, og snakkede, foreslog Captainen: at vi skulde takke Comtessen personlig for Brugen af hendes Værelse. Jeg fortalte ham, hvorledes jeg var bleven høflig afviist: men bifaldt dog, at vi bad om Audients hos hendes Naade. - Det gjorde vi, og, imod al Forventning, blev den os tilstædet.

Jeg veed ikke hvorledes det kom sig, at jeg gik først og allene - dreves jeg maaskee uvilkaarlig af et vist lønligt Haab? Amor er en Sophist; og hvad værre er: han leger med sine Fanger, som Katten med Musen.

Alice var ikke tilstæde; men at hun alligevel maae have talt gunstigt om mig til Comtessen, kunde jeg skjønne af den særdeles artige Modtagelse, jeg fandt hos denne vakkre Dame. - Hun var af en fiin 86 men indtagende Skabning; og hendes Ansigt ejede endnu meget af det der nogle Aar tilbage maae have gjort hende til en udmærket Skjønhed. Hendes Tale var, som det kan formodes, aandfuld og livelig; og uden Tilbageholdenhed indlod hun sig i en højst roesom Samtale om de skjønne Kunster og deres Skatte i la bella Italia. Den trak sig temmelig langt ud; og jeg fandt, at det var paatide at afbryde. Jeg havde allerede rejst mig, for at tage Afsked, da Tjeneren meldte Captainen, og denne blev indladt. Han bar, til min Forundring, hollandsk Søofficiers Uniform, og en russisk Orden paa Brystet.

Langt højere steg min Forundring, da han blev staaende stiv som en Ordonnants tæt inden for Døren, eller paa selve Tærskelen, med et Ansigt, hvori noget højst sælsomt afspejlede sig, hvilket og uvilkaarligt førte mine Øjne fra ham til Gjenstanden. Der stod Comtessen - et lignende Spejl - men hendes Forbauselse syntes blandet med Glædesglimt; ogsaa kom *hun* først tilords: "hvis jeg ikke fejler" - stammede hun svagt og med arbejdende Bryst - "har jeg engang tilforn" - med et dybt Buk udførte og bekræftede han Spørgsmaalet, "Det er mange Aar siden" vedblev hun, og hendes Øjne sank til Jorden. "Elleve" svarede han, og saae ligeledes ned for sig. En Stund taug nu begge. Da trængte Taarer sig frem under hendes Øjenlaage; hun saae atter ivejret, lagde den ene Haand under Barmen - udstrakte den anden, og kastede et forvirret, uroligt Blik til mig - Jeg følte strax, at tredie Mand her var tilovers. Med et taust Buk drog jeg mig tilbage, og listede mig bag om Captainen ud af Værelset.

Jeg ilede at opsøge Conrectoren, for at meddele ham den ikke mere tvivlsomme Opløsning af hiin Hemmelighed, i hvilken jeg om Natten var bleven Medvider. Jeg foer - ubegribelig for alle dem, jeg mødte - fra Stue til Stue, Trappe op og Trappe ned. Omsider fandt jeg ham i vort fælles Soveværelse. Næsten aandeløs udstødte jeg: "han har hende - hun er her - det er hende - *kan* ikke være andet -" "- hvem dog? humanissime!" sagde han forundret. "Hvem anden -" svarte jeg - "end hende i Livorno - hende De veed -" jeg havde glemt Navnet. "Hjelp mig Gud!" sukkede han med foldede Hænder; "Kjereste Hr. Collega, hvorledes er det fat? insanis aut versus facis?*" "Aa nej, nej!" raabte jeg; "det er som jeg siger Dem, kom! kom! -" jeg greb hans Haand - "De skal selv see - det er hende - Comtessen -" Jeg ^{*}87 drog ham med mig ind i Salen; men her holdt han mig tilbage, standsede, og sagde: "Bie Kjere! jeg maae summe mig lidt - hende - i Livorno - han i Nat fortalte om - hørte De det?" "Noget af det" svarte jeg; "jeg vaagnede hændelseviis mod Enden af Historien." "Men hvad siger De?" udraabte han, og slog Armene over hinanden, idet han med store Øjne stirrede paa mig "denne franske Pige - hm! Rüseau - Rousseau - eller hvad det var hun hedde - og Comtessen? -" "- er een og samme Person" forsikkrede jeg. "Nu skal De see - hun gjør ham sikkerlig Afbigt for hendes ugrundede Mistanke - kom!" - Endnu vilde han ikke afsted; Tvivlen fik atter Overhaand; han satte Næverne i Siden, og saae paa mig med et Smil, der omtrent skulde sige saa meget som: "Det er et eller andet Skjelmerie, du har for" - I dette Øjeblik hørte vi Comtessen sige: "naar De ret vil betragte min gode Alice, vil De selv let opdage den store Liighed i Deres Ansigtstræk, som gav Bagtaelsen Vægt. Jeg var allerede to Dagsrejser fra Livorno, da hun bragte mig ud af Vildfarelsen; og da jeg ankom der igjen, var De borte." "Per deum optimum maximum!*" raabte Conrectoren, "ita se habet res." Og dermed sprang han foran mig ind til de Lykkelige.

Nu først blev jeg mig det søde Haab om Alices Besiddelse fuldkommen bevidst; og med bankende Hjerte gik ogsaa jeg derind. -

Forsoningen mellem de Gjenfundne, var fuldbragt. Alle tre stode Haand i Haand; og en Glæde som vi tænke os de Saliges, straaled i deres Aasyn. "Broder!" raabte Captainen, og faldt med frembristende Taarer om Broderens Hals.

Jeg nærmede mig til Alice. Hun rødmede i yndig Forvirring. Først jeg nu anden Gang bejlede, læste jeg hendes Svar; og dette hævede mit Mod. "Ædle Alice!" sagde jeg "er Hindringen nu bortrøddet? og tør jeg haabe?" Med et engleligt Smil svarede hun: "der ere mine Forældre!" - Begge havde hørt mit Andrag; og Comtessen tog Ordet, tilligemed Alices Haand: "hun elsker Dem, Hr. Rector, og hun er Dem værd. Allerede for to Dage siden mærkede jeg noget; men seer nu først hvad det betydde - " hun lagde hendes Haand i min "- tag hende! og elsk hende som hun fortjener."

Gud veed, hvor Tiden blev af; men det var Middag, inden Kammerraadens og alle de øvrige erfarede, hvad der imidlertid var ^{*}88 foregaaet. - Der blev en almindelig Glæde; og den Dag tænktes ikke mere paa Rejsen.

Ved Bordet blev den dobbelte Forbindelse højtidelig fejret med behørig Skaaler, Trompetstød og Sange; blandt hvilke udmærkede sig een, digtet paa staaende Fod af den løjerlige Degn, ved sit gammeldags Tilsnit og sine uforblommede Hentydninger paa det forventede Offer. - Enhver var lystig paa sin Viis; men ingen meer end gamle Conrector. Han kunde ej engang sidde rolig paa sin Stol; men gik om saa til Een og saa til en Anden, og declamerede latinske Vers baade til Lærde og Ulærde. Det gik endog saavidt at han istemmede: "gaudeamus igitur."

Da den var udsungen, sagde han til Broderen: "Christian! denne Dag er den skønneste i mit Liv; der er intet i Verden, som kunde gjøre mig gladere, end jeg nu er." - "Det skal du ikke bande paa!" svarede Captainen med en ganske sælsom Mine; og hviskede derpaa noget til sin Kjereste. Begge stode op og fulgte ud efter Captainens Tjener, som Dagen iforvejen var ankommen med sin Herres Tøj, havde hjulpet til at varte op ved Bordet, og nylig sagt noget til ham, der med eet gjorde ham ganske alvorlig.

De kom ikke igjen; og nu blev jeg kaldet ud. - Da jeg traadte ind i det Værelse, hvor de tre befandt sig, vendte Captainen sig om imod mig, holdende et stort Silkeklæde i den ene Haand, og et Stykke beskrevet Papiir i den anden. "Der synes at opgaae et Lys" sagde han med dybsindig Mine; "men hvad det lader os skimte forekommer mig saa sælsomt, at jeg frygter det kunde være en Lygtemand. Seer De! min Tjener her - De kan ikke tvivle paa hans Sanddruhed, han har været hos mig i mange Aar - De veed dog Alices Historie, saavidt nemlig hun selv og vi to (han pegede paa Comtessen) kjender den?" - Jeg bejaede det. - "Vel!" vedblev han, "min Tjener paastaaer ogsaa at kjende hende, ja at han har kjendt hende længere end vi andre, og at han kan følge hendes Tilbagespor lige op til Østersøens Bredder. - Som en fattig og frendeløs Dreng lod han sig hverve til Rosettis Trup som Oppasser og da han blev større, som Maskinkarl. Han fortæller: at da de for noget over tyve Aar siden gave Forestillinger i Rostok, var han og een af Springerne en Dag gaaet ud fra Byen, og langs med Havet, for at skyde Strandfugle. Da see de noget mørkt komme drivende til Land. De gaae hen for at tage imod det, og opdage, at det er Ruffet af et Skib. Saasnart de havde faaet det slæbt helt op paa 89 Strandbredden, undersøgte de det, og fandt derinde et voxent Fruentimmer og et lille Pigebarn sammenbundne med et Klæde - just dette jeg her har. Den første var død, og blev død, og begravedes paa nærmeste Landsbykirkegaard. Men i Barnet var der endnu Liv, og det beholdt Livet. De tog det med sig, og

Rosetti, som saae at det var smukt og velskabt, tilegnede sig det, for at afrette det til æquilibriumiske Kunster. Og det er just vores kjere Alice." "Derpaa vil jeg gjøre min Eed" faldt Tjeneren ind. "Jeg var endnu hos Manden, da hun sprang i Vandet i Livorno, og kjendte hende strax igjen, det første jeg saae hende her." "Alt det veed jeg ogsaa" vedblev Captainen; "men nu videre!" "Her er Klædet, der bandt dem til hverandre" sagde Tjeneren; "det tog jeg til mig, og har gjemt det lige siden; og dette Brev sad paa den Dødes Bryst; jeg tørrede det, og gjemte det ligeledes, i den Tanke at det maaske engang kunde komme til Nytte."

Brevet var ufuldendt, og lød saaledes: "Min elskede Mand! Vi ere i Havsnød, Skipperen frygter, at vi ikke kunne frelses. Er det da Himmelen Villie, at jeg og vort Barn saa langt fra dig, min dyrebareste! skulle -" meer stod der ikke. Sandsynligvis er Skibet i dette Øjeblik adspiltet og sunken.

"Hvoraf vidste I, at Barnet hedde Alice?" spurgte nu Comtessen. "Saameget kunde det selv sige" svarede Tjeneren; "rigtignok syntes mig, det var Else og ikke Alice; men saaledes kaldte Rosetti og de andre hende."

"Var der da ingen som spurgte hende" vedblev Comtessen, "hvem hendes Forældre var, hvor hun var fra, og saadant?" "Aajo!" svarede han; "men hun kunde ingen Forklaring give; hendes Fader hedde Fa'er, og Moderen Mo'er, og til Stedet hvor de boede, vidste hun intet andet Navn end " *Hjem*."

Hidtil havde jeg lyttet med stedse stigende Opmærksomhed; men nu syntes mig Tvivlen at maatte vige for frydefuld Vished. "Hr. Captain!" raabte jeg, "det kan ikke være andet: min elskede Alice maa være deres Broderdatter." "Jeg er meget nær ved at troe det" svarede han "men ganske afgjort er det ikke - veed De ogsaa hvorledes han mistede Kone og Barn?" "Han har her paa Ulvedal fortalt mig det - ogsaa Tiden stemmer - " " - Men" afbrød Captainen; "det er dog besynderligt om Alice ikke selv kunde huske noget meer fra sin Barndom, hun var vel dog en fire Aar eller saa - " " - Det var alt kun som Drømme for hende" sagde Comtessen; "og Præget af denne 90 dunkle Skrivt udslettedes efterhaanden. Hun mindedes sine Forældre, men ikke hvordan de saae ud; hun kunde huske at de boede i en stor Bye med mange røde Huse, men ikke hvad den heed; at hun sejlede paa et stort Vand, men ikke hvorfra Skibet kom. Og sit Modersmaal maae hun blandt Gøglerne aldeles have glemt; thi af dansk forstod hun ikke et Ord."

"Findes der ingen Bogstaver paa Shawlet?" sagde Captainen. "To" svarede Tjeneren; og virkelig saae vi i det ene Hjørne et A og et E -"Hvad hedde deres Broderkone?" spurgte jeg ivrig. "Det sagde han mig ikke" svarede han; "men her er tilforladelig Nøglen."

Imidlertid var man staaet fra Bordet, uden at bie længere efter os, Conrectoren søgte sin Broder, Alice mig; han kom først og netop som Broderen holdt Tørklædet frem med de anførte Ord. "Hvad Pokker stikker jer, I unge Mennesker?" raabte han; "hvilke Raad oplægge I her?"

Jeg var ubetænksom nok til at ville fortælle ham uforberedt det Hele; men den sindige Søkriger greb min Haand og sagde: "ikke hidsig, min Ven! lad mig allene staae tilroers!" Han traadte nu tæt hen til Broderen, og tiltalte ham saaledes: "det er en Nødvendighed - jeg beder dig, læg Mærke hertil! - at jeg gjør et Skaar i din Munterhed, og vækker alvorlige Erindringer - hvad hedde din salige Kone?"

Conrectoren gjorde store Øjne og sagde: "Min Gud! hvorfor spørger du mig derom nu? - hun hedde Adolphine Ewers." I det samme faldt hans Blik paa Tørklædet, og det lod, som han begyndte at gjenkende det; og i selvsamme Øjeblik traadte Alice til. Jeg faldt om hendes Hals, Captainen om Broderens; men Comtessen raabte: "sagte dog! og dræb dem ikke!"

Jeg var beruset af Glæde; intet formaaede at standse den: faa Øjeblikke derefter laae Fader og Datter i hverandres Arme.